

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 41 (2848) 2004 OCTOBER-SPALIS 13

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ON L5C 1T3 CANADA • www.tzib.com Nr. kaina - \$1

Atsakomybės jausmas

Spaudoje jau kartais pasigirsta balsų, kad politikai pirmiausia turėtų jausti atsakomybę Dievui, ne balsuotojams. Tai retesnis paskelbimas, lyg ir drąsesnis žodis šiais moderniaisiais laikais. Gal ir iššūkis, kvietimas valstybės valdantiejiems peržiūrėti savo laikyseną, pasverti vertybes, pagal kurias reikėtų rikiuoti savo pareigų atlikimą.

Otas atlikimas, atrodo, negalėtų būti labai sudėtingas, jei išrinktieji vadovauti ir priiminti įstatymus labiau ir aiškiau derintų savo sprendimus su dekalogu. Deja, patirtis rodo visai ką kita. Mat kai kuriems Dievas jau "uždarytas" šventovėse bei kituose maldos namuose, atitvertas mūro sienomis, kaip kalyns į viešumą nebeišleidžiamas; kitiems Jis jau yra "miręs". Būklė išsiskynusi, nebejudinama, nes per daug sunki, nebepakeliamas. Dievo įtaka visuomenėje, valdymosi sistemose, švietime, auklėjime – kur besidairysi – praktiškai darosi kaskart silpnesnė, nors dėl išorės priekaištų lyg ir nebūtų pagrindo. Pvz. "God bless America" žodžiais užbaigiamos beveik visos iškilmingos kalbos, kai kuriuose himnuose pagarbinamas Dievas, valstybių vėliavose plevėsuoją kryžiai. Viskas čia labai derinasi ir su visais kitais išoriniais ženklais, dokumentų įrašais, priesaikų tekstais – žodžiu, su visa ta kasdienine praktika, vis ir vis ataidinčia garsiu tuščių indų skambėjimu. Ir reikia sutikti, kad susigyventi su tuo, priimta, nes kuo gi kitu bedangstys laisvę ir palaidumą, kaip suderinti beribes žmogaus teises su dekalogo varžtais? Gal jau daug kam atrodo, kad taip geriausia, kad tai jau aukso vidurys. Pripratome prie tos "gyvenimiškos" tvarkos, išmokom vinguriuoti, vaidinti "pajacius", kurie susilaukia audringų ovacijų, premijų ir medalių. Jeigu jau taip, ką tada bereiškia kreipimasis į politikus atsakomybės klausimu? Tai tik dar vienas tyruose šaukiantis balsas šalia kitų panašių balsų, kuriems trūksta klausytojų.

Vis dėlto ar tik tylėti ir belieka? Nėra namų be dūmų. Bet mums pirmiausia rūpi savi namai. Kai kurie esame gana toli nuo jų fiziškai, bet tai nedaug ką reiškia, kad stabdytų rūpestį dėl tautos išlikimo ir gimtosios šalies ateities. Štai išrinkome naująjį seimą. Ne visos politinės partijos džiaugiasi, ne visi kandidatavę laimingi, ne visi nenusivylę. Bus ir vėl daug galvosūkių dėl frakcijų, apskaičiavimų kam su kuo dėtis, svarstymų kaip geriau sudaryti jėgų persvarą, kaip orientuotis priimančiam naujus, gal jau ir skubius įstatymus, nes pašalinių įtakų vargu ar bus išvengta. Kaip ir kas ten besiklostytų, daugeliui pirmiausia rūpi, koks tas seimas iš viso bus? Ar ir vėl "pravaikštinėjantis", kai išrinkti seimo nariai, kaip kokie laisvi paukšteliai, seimo posėdžiuose nutupia, kai nebėra nieko kito veikti, į savo darbą žiūrintys kaip į gerą progą neblogai uždirbti ir įsigyti privilegijų bei pilietinės neliečiamybės, kuri stačiai padeda iš valstybės išdėti apmokamą laiką užsiminėti kuo kas nori. Ir kai šitokie dalykai dedasi, kas gi ta atsakomybė? Prieš ką, kodėl? Patys sau palankius įstatymus priėmę, jaučiasi visagaliai ir turbūt jau nebesuvokia, kad yra kažkas daugiau, kažkas aukščiau. Gal ir suvokia, bet tą suvokimą dirbtinai slopina, nes atsakomybės jausmai gali kenkti siekiamiems tikslams. Vaizdas liūdnokas, vaizdas šaukiantis žmogaus reformos iš esmės. Be moralinių reformų nedaug ką gerins ir ekonominės reformos. Teisinės institucijos, įskaitant ir pačią valstybę, bus tokios, kokie žmonės jas valdys. Naujam seimui linkėtina eiti ir dvasinę gerovę skleidžiančiu keliu. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI Į Ontarią, į Torontą...

Kanados vyriausybė ateinančiais metais yra numatę įsileisti 225,000 naujų imigrantų. Du trečdaliai imigrantų turės būti prityrę darbuotojai, o kitą dalį sudarys jau Kanadoje gyvenančių giminių, taip pat įvairių pabėgėlių nuo persekiojimų. Imigrantų skaičius mažai kuo skirsis nuo paskutinių trejų metų kvotos. Valstybės imigracijos planus kritiškai vertina provincijos, kurių imigrantų kiekis nėra proporcingas gyventojų skaičiui. Ontario provincija, o ypač Toronto miestas, skundžiasi dėl per mažos paramos naujų imigrantų pradiniam įsikūrimui ir jų socialiniam aprūpinimui. Apie 60% visų imigrantų bando įsikurti Ontario provincijoje, iš kurių net 80% apsigyvena Toronto mieste ar gretimuose priemiesčiuose. Specialių anglų kalbos mokymų naujiems imigrantams apmokama vietinės savivaldybių švietimo tarybos, kurios neša papildomą našta ten, kur apsisotėja imigrantų dauguma. Normaliose klasėse besimokantiems imigrantų vaikams nėra tinkama

mai paruoštų mokytojų ir programų, kurios būtų pritaikytos silpnai anglų kalbą mokančių vaikų mokymui.

Į Kanados parlamentą š. m. rugsėjo 4 d., šešių arklų traukiamasis karietėje ir raitos garbės sargybos lydimu, atvyko gen. gubernatorė Adrienne Clarkson skaityti jai naujos vyriausybės paruoštą oficialią Sosto kalbą. Parlamento vadovu vienas balsai buvo perrinktas Peter Milliken, kuris pačioje sesijos pradžioje įspėjo opozicijos partijas atsargiai svarstyti valdžios pateiktus siūlymus, nes nepadarus nepasitikėjimo vyriausybės paskelbimas reikštų naujus rinkimus, kurių Kanados gyventojai nepageidauja. Šiuo metu iš 308 parlamentarų liberalai turi 135 vietas, konservatoriai – 99, Kvebekiečių blokas – 54, naujieji demokratai 19 ir vienas nepriklausomas narys. Parlamente Naujųjų demokratų partijos nariai sėdėjo kartu su liberalais, tačiau ši koalicija nesudaro daugumos. Liberalas parlamentarų vaikams nėra tinkama

Šv. Kazimieras (1458-1484), Lietuvos globėjas, gimęs Krokuvoje, miręs Gardine, palaidotas Vilniaus arkikatedroje, paskelbtas šventuoju 1602 metais

Ilustracija – dail. L. LOČERIO

LIETUVA - KRYŽIŲ ŠALIS

Pokalbis apie kryždarbystę su ALE POČIULPAITE, vedėja seminarų, kuriuose studijuojami įvairių pavidalų kryžiai bei daromos jų kopijos. Tai dalis Lietuvos liaudies kultūros centro veiklos

– Malonėkite apibūdinti šį renginį.

– Šis seminaras, kurio metu pastatytus kryžius bei stogastulpius Jūs taip iškilmingai ir pagarbiai pašventintote, yra vienas iš UNESCO finansuojamų ir remiamų renginių pagal Lietuvos liaudies kultūros centro ir UNESCO sudarytą planą. Beje, tai jau antras seminaras iš šio plano. Pirmasis buvo surengtas Telšiuose Žemaitijos kultūros darbuotojams ir buvo skirtas Žemaitijos kryždirbystės tradicijoms pažinti. Šitas praktinis, jo dalyviai – liaudies meistrai kryždirbiai.

– Koks jo tikslas, kodėl jis buvo surengtas Rumšiške, Liaudies buities muziejuje?

– Ne tik Lietuvoje, bet ir gana plačiai pasaulyje, lietuvių kryždirbystė, išgyvenusi sudėtingą ir sunkią istoriją, tebėra gyva ir šiandien, turime daug talentingų meistrų visoje Lietuvoje, žinomų ir pažįstamų tik savo apylinkėse. Jų kūryba bei žmonių poreikis medinių kryžių, koplytėlių ar skulptūrų pažinti artimojo kapą, savo sodybą ar kaimą, kokią reikšmingą vietą ar įvykį kaip tik ir palaiko dabartinę kryždirbystę. Tačiau ji gali gan greit išsivystyti, jeigu bus pamirštos šimtamečių tradicijos, kurios apima ne tik paties paminklo padarymą, taigi, amatą, bet ir dvasinį, kultūrinį, meninį paveldą. Tuos dalykus reikia nuolat prisiminti ir priminti, vis sugrįžti prie tradicijų versmų. Šį kartą pabandyta tai padaryti praktiškai, o Liaudies buities muziejaus aplinka tokiu darbui idealiai tinka.

– Kodėl buvo pasirinkti aukštaitiški kryžiai? Kokiu prin-

cipu buvo parinkti šie čia pastatyti pavyzdžiai?

– Kadangi tokio pobūdžio seminaras pirmas, didelio skirtumo nebuvo, kurio Lietuvos etnografinio regiono kryžius rinkti. Iš pradžių buvo galvota imti tik vieną – vienaaukščio stogastulpio – formą bei jos atmainas visuose regionuose. Muziejus pasiūlė įdomią idėją – padaryti savotišką sankaują prie Račkiskės koplyčios. Ši koplyčia yra stovėjusi Račkiskės kaime, Švenčionių rajone, todėl logiška buvo ten statyti kaip tik aukštaitiškus kryžius. Sunkiau buvo parinkti objektus kopijoms. Natūroje senųjų kryžių ir stogastulpių yra išlikę nedaug, todėl dalį teko atkurti iš nuotraukų ar albumų. Itin yra vertingi kryžius ir stogastulpiai, kurie iki šiol saugomi Salako šventovėje – jų kopijas darė R. Zinkevičius ir J. Tvardauskas. Aukštaitijos kryždirbystei itin didelį poveikį yra padariusi garsiojo šio krašto meistro A. Deveikio kūryba, todėl atrodė tikslinga ir pastatyti jo stiliaus kryžių. Tai padarė P. Kaziūnas. Kitą A. Deveikio kryžių atkūrė G. Jankauskas. Vienas įdomus ir vertingas dviejų aukštų stogastulpis pasirinktas iš Liaudies buities muziejaus fondų, jį kruopščiai nukopijavo B. Prapuolenis su dviem mokiniais V. Jenčiumi ir K. Navarskaite. Šiame seminare daug dėmesio buvo skirta primirštos tradicinės vienaaukščio stogastulpio formoms – jų padaryta net trys iš skirtingų Aukštaitijos vietų (meistrai S. Savickas, E. Rimkus ir A. Šalkauskas). Drevinį, šiandien itin retą koplytstulpį, padarė A. Teresius. Kiekvienas kryžius, stogastulpis paprastai turi būti pilnas skulptūrėlių. Dalį jų padarė patys kryždirbiai, dalį

– žinoma medžio drožėja R. Butkuvė. Jas nudažė tradicinėmis spalvomis R. Butkuvė ir tapytoja E. Kniūkštaitė. Stogastulpis puošia geležiniai kryžiai, kuriuos nukalė vietos kalviai. Pastatius šiuos kryžius, tarsi atgijo koplyčios teritorija. Ateityje, galbūt negreitai šį ansamblį turėtų papildyti tradicinių akmeninių bei geležinių kryžių kopijos, šitai atkuriant senųjų aukštaitiškų kapinaičių išvaizdą.

– Kaip vadinasi toji koplyčia, kurios šventoriuje š. m. rugsėjo 22 d. su specialiomis maldomis ir giesmėmis buvo pašventinti kryžiai?

– Koplyčia yra prieš daugelį metų atkelta iš Račkiskės kaimo Švenčionių rajone. Todėl ji dar vadinama Račkiskės koplyčia. Joje buvo laikomos pamaldos, o aplink ją buvusios kapinės. Šioje koplyčioje, kuri kaimui tarnavo kaip šventovė, yra kunigaivės mونسinoras K. Vasiliauskas. Koplyčioje niekas nepažeista, tik viduje įrengtas senųjų muziejiaus turimų kryžių rinkinys. Jos šventoriuje Atgimimo metais buvo pastatytas paminklas tremtiniams. Dabargi, pastatius seminaro metu sukurtus kryžius bei stogastulpius, jos šventorius atgijo, tarsi prisikėlė naujam gyvenimui.

– Kaip, kas organizavo ir iš kokios kišenės buvo aprūpinami mityba, būstu, lėšomis ir kaip galėjo be algytinio dirbti tie kryždirbiai, kurie padarė tuos devynis meniškų kryžių? Kokį vaidmenį čia atliko UNESCO?

– Kaip jau minėjau, šis seminaras yra vienas iš plano, skirto lietuvių kryždirbystės tradicijoms gaivinti ir saugoti, renginių (Nukelta į 2-rą psl.)

Savaitė Lietuvoje

Laimėjo Darbo partija

ELTOS-LGTIC žiniomis, didžiausios rinkėjų paramos seimo rinkimuose sulaukė Darbo partija, tačiau nepavyko jai laimėti absoliučios daugumos naujajame seime. Daugiau kaip 90% apylinkių iš 2031 pateikti negalutiniai balsavimo rezultatai rodo, kad vos prieš metus seimo nario Viktoro Uspaskicho sukurta politinė jėga gavo 29.4% balsų. Vyriausiosios rinkimų komisijos (VRK) pirmininko Zenono Vaigausko teigimu, tai gali garantuoti maždaug trečdalią parlamentarų mandatų, skirstomų pagal rinkimų daugiamandatėje apygardoje rezultatus.

Tačiau gauti absoliučią daugumą mandatų Darbo partijai greičiausiai nepavyks dėl prastesnių balsavimo rezultatų viename mandatose apygardose. Antroji rinkimuose liko valdančiųjų socialdemokratų bei socialliberalų sudaryta Algirdo Brazausko ir Artūro Paulausko koalicija "Už darbą Lietuvai". Jai balsus atidavė 20.68% rinkėjų.

Trečioje vietoje įsitvirtino opozicinė "Tėvynės sąjunga", gavusi 13.89% balsų, ketvirtoje – Rolando Pakso koalicija "Už tvarką ir teisingumą", už kurią balsavo 11.66% rinkėjų.

Kitai opozicijoje esančiai partijai – Liberalų ir centro sąjungai (8.3% balsų) pavyko pakilti į penktąją vietą, nors iš pirmųjų apylinkių gauti duomenys rodo, kad ši partija gali net nepatekti į Seimą. Dėl parlamentarų mandatų taip pat kovos Valsiečių ir Naujosios demokratijos partijų sąjunga, kurią pasirinko 6.96% balsavusių gyventojų. Už Lietuvos lenkų rinkimų akciją balsavo 3.71%, už Krikščionių konservatorių socialinę sąjungą – 2.04%, už Lietuvos krikščionis demokratų – 1.41% rinkėjų. Kitos partijos nesurinko net po 1% balsų.

Susitarė dėl užsienio politikos

Spalio 5 d. tryliką Lietuvos partijų, dalyvaujančių rinkimuose, į seimą Prezidentūroje pasirašė sutartį "Dėl pagrindinių valstybės užsienio politikos tikslų ir uždavinių 2004-2008 metais". Keturių lapų sutartyje pabrėžiamas Lietuvos ir Europos sąjungos (ES) transatlantinių ryšių, ypač su JAV, stiprinimas, parama tolesnei ES integracijai, regioninio bendradarbiavimo plėtra, remiant demokratinius procesus Ukrainoje, Gudijoje, Moldovoje, Pietų Kaukazo valstybėse ir Rusijoje.

Sutartyje taip pat nustatytas įsipareigojimas tęsti aktyvų valstybės dalyvavimą tarptautinėse taikos misijose, remti ES ir Lietuvos žinybinių tinklų sąjungimą, siekti Lietuvos pirmininkavimo Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai (ES-BO) 2010-2011 m. ir narystės Jungtinių Tautų saugumo taryboje 2014-2015 m.

Ministerių tarybos posėdis

Lietuvos ministeris pirmininkas Algirdas Brazauskas spalio 4 d. dalyvavo Rygoje vykusiame Baltijos ministerių tarybos posėdyje. Buvo aptarti įvairūs Baltijos valstybėms svarbūs projektai. A. Brazauskas siūlė

visus finansinius išteklius kaupti "Via Baltica" projektui, nes ši yra vienintelė antžeminio susisiekimo arterija, užtikrinanti laisvą prekių ir žmonių judėjimą tarp Baltijos ir Vidurio Europos valstybių. Lietuva 2006 m. ketina užbaigti visos joje esančios "Via Baltica" kelio dalies statybą.

Jo nuomone, taip pat reikėtų paspartinti "Rail Baltica" projekto įgyvendinimą, dėl kurio Lietuva jau yra priėmusi visus reikiamus sprendimus dėl ruožo nuo Lenkijos sienos iki Kauno.

Taip pat kalbėta apie Baltijos valstybių įsijungimą į Europos sąjungos energetikos rinką, apie gamtinių dujų tiekimo iš Jamalo verslovių į Vokietiją per Lietuvą, Lenkiją ir Latviją. Ap linkosaugos srityje A. Brazauskas siūlė į klausimo svarstymą kviesti Rusiją bei Gudiją, nes per jų upes bei naftos terminalus prie Baltijos jūros sklinda didelė tarša, reikia aktyviau imtis taršos mažinimo priemonių.

Borisovui paskirtas užstatas

Vilniaus miesto 1-osios apylinkės teismas rugsėjo 30 d. patenkino Jurijaus Borisovo prašymą ir pakeitė anksčiau paskirtą kardomąją priemonę, vietoj asmens paso paėmimo paskiriant piniginių užstatą. Užstatu siekiama užtikrinti, kad J. Borisovas bus materialiai suinteresuotas laikytis kitos kardomosios priemonės – raštinio pasižadėjimo neišvykti iš šalies. Dėl galimų grasinimų pašalintajam prezidentui Rolandui Paksui teismas bendrovės "Avia Baltica" vadovus Jurijus Borisovas turės sumokėti 200,000 litų užstatą, kad atgautų prokuratūroje saugomą Rusijos piliečio pasą.

Pasas jam reikalingas dar ir tam, kad galėtų gauti Migracijos departamento suteiktą leidimą laikinai gyventi Lietuvoje. Kaip rašo ELTA-LGTIC, tyrimo duomenimis, J. Borisovas, naudodamas psichinę prievartą ir grąsinamas paskleisti R. Pakso kompromituojančias žinias, reikalaavo paskirti jį vienu iš etatinių tuometinio prezidento patarėjų, suteikti jam Lietuvos pilietybę ir vykdyti kitus pažadus.

Paaugo BVP

ELTA skelbia, kad antrąjį ketvirtį Lietuvos bendrasis vidaus produktas (BVP) sudarė 15.4 bln. litų veiksmuomis kainomis. Augimo tempas, palyginti su tuo pačiu 2003 m. laikotarpiu – 7.3%. Tarp Baltijos valstybių Lietuvos BVP augimą minimu laikotarpiu lenkė Latvija. Latvijos BVP išaugo 7.7%, Estijos – 5.9%.

Statistikos departamento duomenimis, antrojo šių metų ketvirčio BVP augimą lėmė visų pagrindinių veiklos rūšių, išskyrus išgaunamosios pramonės ir žemės ūkio, bendrosios pridėtinės vertės augimas. Taip pat tuo laikotarpiu toliau augo vidaus vartojimas. Galutinis vartojimas išaugo 8%, sparčiai didėjo investicijų pagrindinio kapitalo formavimui apimtis (15%). Prekių ir paslaugų importas paaugo 14.6%. Namų ūkių vartojimo išlaidų apimtys augimą (9.2%) lėmė pajamų padidėjimas dėl iš-

(Nukelta į 3-čią psl.)

Šiame numeryje

Atsakomybės jausmas

Patys sau palankius įstatymus priėmę, jaučiasi visagaliai

Lietuva – kryžių šalis

Kryždirbystė, išgyvenusi sudėtingą ir sunkią istoriją, tebėra gyva

Tautos kančios keliuose

Kelios sušalusios bulvės, miltų saują gelbėdavo nuo mirties

Gėrio užmojai Lietuvoje

Sunku pasakyti, kas dėl kokios Lietuvos tada stovėjo

Paminklas žydų gelbėtojams

Nekaltai žuvusių Lietuvoje vardu meldžiu palaikyti mane

Nuotykių bėgant iš Lietuvos

Man teko sėdėti apsikabinus patrankoms vamzdį

Žemaitijos bajorų Kalifornijoje

Gerai darbai jaunystėje grįžta dabar jai pačiai

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672 FAX 905 290-9802 E-mail: tevzib@pathcom.com
www.tzib.com

Agreement No. 40012376 PAP Registration No. 09408. CPM 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaižutienė. Metinė prenumerata – \$50, rėmėjo – \$60, garbės – \$70. Oro paštui – \$170, paprastu paštu – \$60.
Amerikoje – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. Subscriptions: regular \$50.00, patron \$60.00, sponsor \$70.00 per year. Airmail overseas – \$170, regular mail overseas – \$60. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation dept. 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3.

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

RELIGINIAME GYVENIME

Baltijos kelio 15-sios metinės paminėtos Šiauliuose rugpjūčio 23 d. Šv. Petro ir Pauliaus katedroje vyskupas Eugenijus Bartulis aukėjo Mišias, kuriose dalyvavo svečiai iš Kanados prel. Edmundas Putrimas, kun. Eugenijus Jurgutis, OFM, ir Kanados lietuvių delegacija. Per pamokslą vysk. E. Bartulis pabrėžė, jog tikrasis laisvės kelias nepripažįsta jokios puikybės, išdidumo ir savanaudiškumo. Mišių pabaigoje prel. E. Putrimas pasidalino mintimis apie Baltijos kelią, kuris Lietuvai atidarė duris į pasaulį. Vėliau vykusiam minėjime Prisikėlimo aikštėje pirmasis Šiaulių miesto meras, dabartinis Šiaulių miesto savivaldybės mero pavaduotojas Kazimieras Šavins pabrėžė, kad Baltijos kelyje buvo padėti išsilavinimo pamatai, ne tik trims Baltijos valstybėms, bet ir kitoms tautoms. Po minėjimo dalyviai vyko į Pasvalio rajoną, Pumpėnus, kur prieš 15 metų šiauriečiai buvo susitelkę Baltijos kelyje.

VDU ir Kauno kunigų seminarijoje nauji mokslo metai prasidėjo rugsėjo 1 d. Mišiomis Kauno arkikatedroje bazilikoje. Jas aukėjo arkivyskupas S. Tamkevičius, vysk. R. Norvila ir gausios būrys Kauno parapijų kunigų. Kauno kunigų seminarijos ir VDU dėstytojų. Po Mišių, VDU didžiojoje salėje rektorius V. Kaminskas, apžvelgęs universiteto gyvavimo istoriją, pasidžiaugė, kad naujus mokslo metus universiteto 6 fakultetuose, 4 institute, 22 katedrose pradeda apie 9000 įvairių pakopų studentų iš visos Lietuvos, iš jų 1900 pirmakursiai. Susirinkusius sveikino arkiv. S. Tamkevičius, arkivyskupijos kancleris kun. A. Grušas perskaitė Šv. Tėvo dekretą, kurio V. Kaminskui suteikiamas Šventojo popiežiaus Silvestro komandoro titulas. Šventė baigėsi universiteto meno kolektyvo koncertu.

Vilniaus Šv. Juozapo kunigų seminarijoje nauji mokslo metų

pradžios šventė rugpjūčio 30 d. prasidėjo šv. Mišiomis seminarijos koplyčioje. Joms vadovavo kard. Audrys Juozas Bačkis, kartu meldėsi vysk. Juozas Tunaitis, seminarijos vadovybė, Kaišiadorių ir Panevėžio vyskupijų dekanai, dėstytojai, seserys vienuolės, seminarijos darbuotojai ir klierikai. Naujuosius studijų metus pradėjo 55 seminaristai. Mokslo metų pradžios paskaitą skaitė Kaišiadorių vyskupijos generalvikaras, Vilniaus kunigų seminarijos dėstytojas kun. dr. Algirdas Jurevičius. Nuo rugpjūčio 30 d. iki rugsėjo 3 d. klierikai dalyvavo kasmetinėse mokslo metų pradžios kolektyvose, kurias vedė kun. Vytautas Merkys, SJ. Rugsėjo 4 d. Vilniaus kunigų seminarijos bendruomenė išvyko maldininkų kelionėn į Agluoną, Latvijoje.

Vilkaviškio vyskupijos tikybos mokytojų rugsėjo konferencija įvyko rugpjūčio 26 d. Marijampolėje. Po Mišių, kurioms vadovavo vysk. Rimantas Norvila ir vysk. Juozas Žemaitis, MIC, pranešimai buvo skaitomi dramos teatro salėje. VDU Socialinio darbo instituto direktorius kun. Artūras Jagelavičius išsamiai kalbėjo apie netradicinius religinius judėjimus Lietuvoje, pabrėždamas, kad sektos ypač domisi paaugliais, pasiilgusiais dėmesio, švelnumo. Išsivadavimas iš sektos įtakos priklauso nuo to, kiek laiko praleista joje ir kokio stiprumo buvo jos poveikis. Norint išvengti sektų įtakos, būtina kurti šiltesnes parapijines bendruomenes, kad kiekvienas galėtų rasti jose gyvą tikėjimą, vilties ir meilės liudijimą. Vilkaviškio vyskupijos Katechetikos centro vadovė Elena Gvazdaitienė supažindino su dabartine tikybos dėstytojų būkle, apžvelgė nuveiktus darbus ir pristatė ateities planus. Vyskupijoje dirba per 300 tikybos mokytojų, pamokas lanko 63% mokinių (Lazdijų dekanate – 85%). Konferencijos pabaigoje parodytas Vilkaviškio vyskupijos Jaunimo centro parengtas spektaklis *Morfejaus vaikai*.

LIETUVA – KRYŽIŲ ŠALIS

(Atkelta iš 1-mo psl.)
ginių, kuriuos finansuoja UNESCO. Po to, kai 2001 m. lietuvių kryždirbystė buvo įrašyta į žmonijos žodinio ir nematerialaus paveldo šedevrų sąrašą, buvo parengtas vadinamasis Veiksmų planas. Dėl įvairių priežasčių jo tvirtinimas, sutarčių pasirašymas užtruko gana ilgai, todėl jis pradėtas vykdyti tik nuo šių metų vidurio. Dar turėtų būti sukurta CD "Kryždirbystė Lietuvoje", sudaryta kilnojama nuotraukų paroda, parengta tarptautinė mokslinė konferencija "Kryždirbystės fenomenas liaudies kultūroje", paremta kryždirbystės mokymo bazė Prienuose ir kt. Šiam seminarui didžiąją dalį lėšų skyrė pagal planą UNESCO, dalį – Liaudies buities muziejus, gavęs šiam tikslui paramą iš Lietuvos kultūros ir sporto rėmimo fondo. Projektą šiam fondui paruošė ir vykdė Lietuvos liaudies buities muziejaus darbuotoja Nemira Gutautienė. Iš UNESCO lėšų Lietuvos liaudies kultūros centras mokėjo už maitinimą, transportą, atlygino lektoriams, Liaudies buities muziejus atsilgino

už nakvyne, medžiagas. Medieną (ąžuolą, pušį) skyrė Kaišiadorių miškų urėdija. Beje, ne veltui – jie paprasčiausiai padarė minkštus riboženklus, rodykles – tai atlikti išpareigojo vienas seminaro dalyvių – A. Sakalauskas.

Honorarų meistrai negavo, dirbo tarsi tradicinėje kaimo talkoje. Mačiau, kaip jie jaučia savo atsakomybę už tradicijų išsaugojimą. Žinoma, kopijavimas vertė tam tikra prasme suvaržyti save, atsisakyti kūrybinės interpretacijos ir fantazijos, tačiau tiesioginis prisilietimas prie tradicijų, išgyvenimas į senąsias formas bei ornamentus, tradicijų dvasią, manau, savotiškai kompensavo tuos suvaržymus. Visi žinojo, kad už darbą jiems nebus mokama, bet nė vienas neatsisakė...

Prisilietimui prie tradicijų, jų esmės suvokimui buvo skirtos paskaitos apie senuosius kryždirbystės papročius, ikonografiją, paveldą, kai kuriuos restauravimo dalykus, kitų tradicinių kultūros sričių, ypač liaudiškojo giedojimo sąsajas su kryždirbyste, ikonografija.

Meistrai jau išvažinėjo, koplyčios šventoriuje liko stovėti jų darbai, akivaizdžiai liudijantys tradicijas, skleidžiantys šviesą, kurią tegali sukurti talentingos rankos, vedamos nuoširdumo, šildomos atviros širdies.

Kalbėjosi –
kun. K. Ambrasas, SJ

Rumšiškėse pastatytas naujas lietuviškas kryžius. Nuotr. R. Virkučio

SPAUDOS BALSAI

Baltijos valstybių užduotis

Britų savaitraštis *Guardian Weekly* š.m. rugsėjo 17-23 d. laidojo rašo: "Rugpjūčio 23 d. estai, latviai ir lietuviai atšventė penkiolikąsias sukaktuves, kai 1989 metais jie sudarė 600 km ilgio žmonių grandinę, bandydami gauti nepriklausomybę iš Maskvos, kuri šiuos kraštus prieš pusę šimtmečio buvo prisiūngusi. Po dvejų metų tarptautinė bendruomenė pripažino šias tris Baltijos valstybes. Tačiau tik 1994 m. rugpjūčio 31 d. paskutinės Rusijos karinės pajėgos paliko Estiją ir Latviją. Nedaug kas tikėjosi, kad trys valstybės, žlugdamos jų sovietiško palikimo, ekonomikos nuosmukio ir politinių bei etninių sunkumų, po dešimties metų prisijungs prie ŠAS(NATO) ir Europos sąjungos.

Kadangi kaimyninė Rusija laiko Baltijos valstybes savo įtakos sferos dalimi, niekad neslėpė fakto, kad ji šiai raidai buvo priešinga. Ji taip pat susirūpino dėl ŠAS plėtros ligi jos šiaurės vakarų sienos. (...)

Tuo pačiu metu Rytų Europos įstojimas į Europos sąjungą turėtų paraginti Vakarų patvirtinti savo sąžinę dėl nusikaltimų, padarytų komunizmo vardu. Lenkai ir baltiečiai pageidauja, kad šie nusikaltimai būtų pasmerkti ES plotmėje. Kitas iššūkis Baltijos kraštams yra reikalingumas pašalinti socialines nelygybes, kurios labiau pastebimos išryškėjo įvedus rinkos ekonomiką. Paskutiniųjų metų greitu ekonomikos augimu neturėtų naudotis labiau pasiturintieji, nes kitaip korupcijos gangrena galėtų lengvai plėstis.

Skandalas, kuris sutėrė Lietuvos prezidento Rolando Pakso reputaciją nuo 2003 m. ligi 2004 m. balandžio 24 d. buvo šiam polinkiui būdingas. Jo ryšiai su neaiškiu verslovininku buvo jo pašalinimo pasekmė. (...)

Jeigu Baltijos valstybės, kaip jų skelbia, nori būti pagrindinėmis ES su Rusija dialogo tarpininkėmis, jos turi pasiryžti padaryti reformas, kurios įgalintų jas įveikti ateities iššūkus".

Nevienodi standartai

Varšuvos dienraštis *Rzeczpospolita* š.m. rugsėjo 20 d. laidojo rašo: "Lietuvos saugumo departamentas šeštadienį sustabdė čečėnų separatistų kavkazcenter.com interneto dalį. Sprendimas buvo pagrįstas tuo, kad ten esamos informacijos skleidžia terorizmą ir sukelia tautinius bei religinius vaidus".

"Kaip aš galiu komentuoti faktą, kad mūsų valdžia lenkiasi Kremlui," – sakė žinomas lietuvis disidentas, buvęs seimo narys Viktoras Petkus. Jis pripažino, kad pastaruoju metu perdavinėtojas buvo jo bute Vilniuje. (...) Prieš savaitę Lietuvos ambasadorius Maskvoje buvo pakviestas į Rusijos URM. Aštriai iš Vilniaus buvo reikalaujama uždaryti čečėnų teroristų internetą. To priežastis buvo ta, kad per jį buvo skelbiama apie 20 mln. dolerių prizą už Putino suėmimą".

Lietuvos lenkų dienraštis *Kurier Wilenski* š.m. rugsėjo 16 d.

laidoje rašo: "Vakar kai Europos parlamente buvo svarstoma kova su tarptautiniu terorizmu, Lietuvos atstovas konservatorius Vytautas Landsbergis kaltino Rusiją dėl Lietuvos muitininkų žudikų slėpimo.

"Kai Rusijos valdžia smerkia dvigubus standartus, kyla viltis, kad bus taip pat persekiojami rusų teroristai", – sakė Landsbergis ir priminė, kad ligi šiol Rusija atsisako išduoti asmenis, kurie 1991 m. liepos 31 d. nužudė septynis lietuvių muitininkus prie Medininkų sienos perėjose.

"Nusikaltėliai yra žinomi, gyvena Rusijoje saugomi ir aprišiami valdžios, kuri atsisako bendradarbiauti su Vilniumi. Rusų vadovai, kurie tiek daug kalba apie kovą su terorizmu, ne kartą duoda dvigubų standartų ir dvidešimties metų pavyzdį. Pagal EP spaudos pranešimą konservatorių kvietė ES įtikinti Rusiją, kad pakeistų savo elgesį".

Veteranų karių susitaikymas

Varšuvos dienraštis *Rzeczpospolita* š.m. rugsėjo 3 d. laidojo rašo: "Vakar Lietuvos prezidento rūmuose buvo pasirašyta susitaikymo deklaracija tarp Antrojo pasaulinio karo metu savo tarpe kovojusių buvusių Armia krajoja ir Lietuvos Vėtinės rinktinės vadovautos generolo Plechavičiaus karių. (...)

"Nuo to laiko praėjo 60 metų, kai buvome priešai. Šiandien istorija išsprendė klausimus, dėl kurių vieni prieš kitus kovojo me. (...) Lenkija ir Lietuva yra lygiateisės ŠAS(NATO) ir Europos sąjungos narės. Atėjo laikas susitaikyti ir paduoti vieni kitiems rankas – rašoma pasirašytoje deklaracijoje, dalyvaujant Lietuvos prezidentui Valdui Adamkui, min. pirm. Algirdui Brazauskui, Lenkijos prezidento patarėjui Andrzej Majkovski, Lenkijos ir Vokietijos ambasadoriams, lenkų ir lietuvių istorikams bei visuomenės veikėjams.

"Tikėjau, kad tarp lenkų ir lietuvių karių susitarimo pagaliau priesime. Mes ir jie esame krikščionys ir privalome vieni kitiems atleisti. Karo metu buvome skirtingose barikadų pusėse, nors neturėjo taip būti, bet istorija jau nepasikeis, – aiškiai susijaudinęs pasakė Armia krajoja veteranų Lietuvoje klubo pirmininkas Wacław Pacyno. (...) Kol kas, nepaisant buvusių karių susitikimo, lietuvių visuomenėje ir toliau laikosi priešlenkiškas nepalankumas. – "Šis reikalas dar nėra baigtas. Susivienijimas turi būti jaučiamas taip pat ir paprastų žmonių tarpe" – komentavo populiarius Lietuvos internetas DELFT".

Ata

dr. JULIUI PUODŽIUKUI

mirus, motinai ELZBIETA, žmonai IRENAI, vaikams – MYKOLUI, PAULIUI ir AUDRAI, broliui dr. EDVARDUI, seserims – DALIAI ir SALOMĖJAI ir jų šeimoms reiškiamas užuojautą ir kartu liūdime –

Lina, Algis, Vida ir Rūta Juzukoniai ir jų šeimos

Tautos kančios keliuose

ELENOS SMETONAITĖS ir generolo STASIO RAŠTIKIO dukterų išgyvenimai sovietmečiu, kai tėvai atsidūrė Vakaruose

MEILUTĖ MARIJA RAŠTIKYTĖ-ALKSNIENĖ

Meilutė Marija Raštykytė-Alksnienė yra gimusi 1937 m. Kaune. Nuo 1941 m. iki 1946 m. buvo ištremta į Sibirą, į Altajaus kraštą. Po grįžimo iš Sibiro, vėl grėsiant išstėmimui, ilgą laiką slapstėsi šiaurės ir vidurio Lietuvoje su pakeista pavarde. Po Stalino mirties, reabilituota, liepta ir toliau gyventi su svetima pavarde.

Autorė mokėsi Šeduvos vidurinėje mokykloje, Kauno I-oje Darbo jaunimo mokykloje. Nuo 1961 m. studijavo Kauno medicinos instituto gydomajame fakultete.

1967 m. ištėkėjo už inžinieriaus Alfonso Alksnio. 1968 m. susilaukė sūnaus Lino Stanislovo. Jis, kaip ir tėvas, tapo inžinierium. 1971 m. susilaukė dukters Jurgitos Elenos, kuri baigė Vilniaus dailės akademiją.

Autorė nuo 1968 m. gyveno Jonavoje. Dirbo vaikų ligų gydytoja. 1985 m. po sunkios ligos mirus vyrui, viena augino ir leido į moksles vaikus. Šiuo metu gyvena Jonavoje, pensininkė. Kiek sveikata leidžia, dalyvauja tremtinių sąjungos, birutičių, kudiškių veikloje, skaito grožinę literatūrą, lietuvišką spaudą, domisi Lietuvos istorija. RED.

Barboros ir Motiejaus Smetonų (Prezidento brolio Antano) vaikai rinkosi savo kelią. Elena Smetonaitė ištėkėjo už majoro Stasio Raštikio. Jos brolis Adomas Smetona dėstė Kauno meno mokykloje, turėjo pas savo tėvelius (Aleksote) dailės studiją, daug tapė. Dažnai jam pozuodavo Mama. Ananas baigė gimnaziją ir toliau mokėsi Čekoslovakijoje metalo dailiojo apdirbimo.

Bet ramų ir taikų Lietuvos žmonių gyvenimą nutraukė rusų okupacija ir Europoje jau prasi-dėjęs II Pasaulinis karas. Lietuva atgavo lenkų okupuotą Vilnių, bet pati tapo rusų. Žmonės sakydavo: "Vilnius mūsų, o mes rusų".

Pirmiausia iš Barboros ir Motiejaus šeimos nukentėjo dukra Elena. Ji kartu su Babūnyte Barbora pateko į namų areštą. Ieškomas besislapstantis nuo arešto Elenos Raštikienės vyras, buvęs Lietuvos kariuomenės vadas gen. S. Raštikis. Tuomet kariuomenei vadovavo gen. V. Vitkauskas, bet S. Raštikis per daug žinojo, tad rusai nusprendė jį sunaikinti. Babūnė, kaip įmanydama guodė savo dukrelę Eleną, padėdavo jai prižiūrėti savo anūkelės: Laimutę, Meilutę ir dar krūtimi maitinamą Aldutę. Elena neišdavė savo vyro Stasio Raštikio, tad buvo suimta ir patalpinta į Kauno sunkiųjų darbų kalėjimą.

Ant senųjų Motiejaus ir Barboros rankų liko 3 našlaitės, iš kurių jauniausia vos vieneri metai. 1941 metų birželio 14 dieną mano seneliai ištremiami su savo sūnumu Adomu ir anūkelėmis Raštykytėmis: Laimute 11 metų, Meilute 4 m. ir Aldute 1 metų iš savo namelio, esančio Aleksote, Domijonaičio 2, į tolimą Sibirą. Plačiu kryžiumi ženg-nojo išvežama Barbora savo namelį, sodelį, gėlyną... Prasidėjo ilgas ir sunkus kelias į nežinią. Nežinojo nei kur, nei už ką juos veža. Senelis verkė, prašė, kad sušaudytų jį vietoje, bet niekur nevežtų. Barborai ir Motiejui buvo jau beveik 80 metų. Babūnė ramino verkiančias mažyles. Išvažiuojame be šiltesnių drabužių, be maisto. Seneliai galvojo, kad mus veža sušaudyti arba į kalėjimą, kur kalėjo jų dukra Elena. Kauno geležinkelio stotyje Adomas buvo atskirtas nuo mūsų.

Karo metais Armia Krajoja buvo pavaldi Lenkijos emigracijai vyriausybei Londone, kuri ligi jos susilikvidavimo neatsisakė pretenzijų į Vilnių. Pirmasis Lenkijos emigracinės vyriausybės šefas gen. W. Sikorski 1942 m. pareiškė, kad "Lietuvą lenkai laiko esant jų įtakos zonoje, o į lenkiško Vilniaus atsikarmą visai nebus atsižvelgiama". J.B.

Vežė užrakintuose vagonuose, badavome, troškome be oro ir vandens. Babūnė labai išvargusi kelionėje su Seneliu, sulyso, paskutinį trupinėlį gautą iš gerųjų tautiečių dalino savo anūkelėms. Ypač sunku buvo mūsų mažajai Aldutei, jau kelionėje vargšėlė pradėjo viduriuoti, pagalba nebuvo jokios. Keliaujant prasidėjo karas ir mūsų traukinys dažnai stovėdavo, kad praleistų į Vakarų skubančius rusų kareivių ešelonus.

Senelio Motiejaus sveikata tada jau buvo prasta. Jį labai slėgė mylimos dukrelės Elenos suėmimas, įkalinimas. Buvo sutrikusi klausa, todėl prastai girdėjo. Labai gailėjo ir savo jaunesnio brolio Prezidento. Jis verkėdavo ir teisdavo brolių, jei kas jį išjuokdavo ar pašiepėdavo.

Atvykę į Altajų, buvome nupludyti į gyvenvietę "Kamen na Obi" ir apgyvendinti ilgam, dideliame barake, miegojome ant žemės. Barakas buvo pilnas moterų, vaikų ir senelių. Išvarginta ilgos kelionės Aldutė silpo, vėmė ir viduriavo. Negaudama pagalbos Aldutė greit mirė ant vienuoliktos savo sesutės Laimutės rankų. Prieš mirtį ji ištiesė rankutes ir sušuko: "Mama! Mama!" Gal ji pamatė prieš save savo mylimą Mamutę, nors ji Mama vadindavo ir Babūnyte Barbora. Laidotuvės buvo daug vaikų ir suaugusių lietuvių. Dalyvavo beveik visi ištremtieji, mano sesytės karstelių ir kapelių puošė daug atneštų lauko gėlių. Išliko Aldutės laidotuvių nuotrauka, kurią gavome Lietuvoje. Toje fotografijoje prie gulinčios karstelyje Aldutės, stovi abu Seneliai Barbora ir Motiejus, aš su sese Laimute ir labai daug barako vaikų bei moterų. Nuotrauka yra knygoje *Amžino išalo žemėje*.

Po metų perkėlė mus į Pavlovską. Gavome kampan rusiškose troboje. Bet Seneliams nuo to gyvenimas nepalengvėjo, abudu

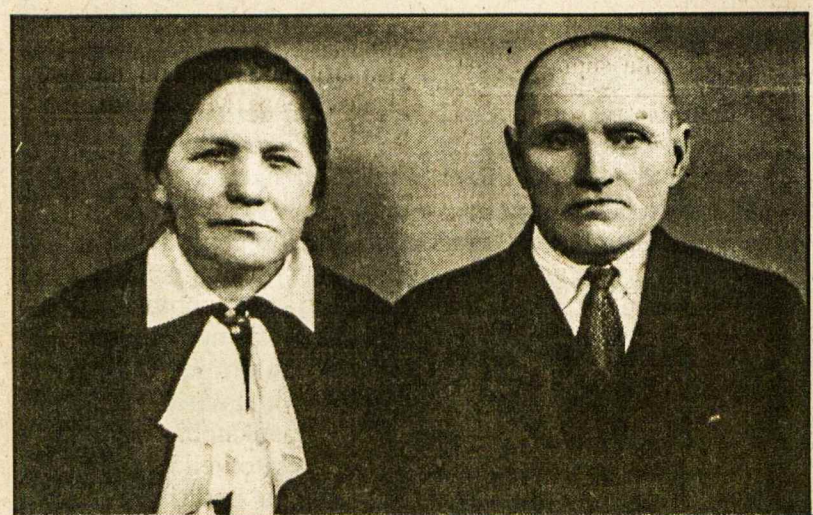

Šių atsiminimų autorė Meilutė Raštykytė-Alksnienė Lietuvoje

buvo nedarbingi. Senelio Motiejaus sveikata palažta sunkaus fizinio darbo, dirbo visą gyvenimą, o ypač jį palažė brolio ir jo šeimos tragedija. Dar gyvenant Kamen na Obi Senelis sakydavo, kad reikia kaip nors persikelti per upę į kitą krantą ir būsime Aleksote. Jis maišė upes – Obę su Nemunu. Mano Senelis Motiejus Smetona mirė 1943 m. vasarą Pavlovskė. Baigėsi Jo sunkaus gyvenimo negandos, tremtyje iškentėtos ligos ir badas. Atvykę saugumiečiai su paruošta Seneliui neobliuotų lentų dėže, įdėjo į ją mums brangų Vėlinių ir išvežė... Kur Senelį užkasė, kur Jo kapelis, taip ir nesužinojome.

Ir vėl bėga šalčio, bado metai. Valgomė Babūnytės iš šiukšlynų surinktų bulvių lupe-nų ir įmaišytų degintų kaulų miltų "blynų". Valgant traška burnoje kaulamaličiai, bet skanu. Vasarą uogos, įvairių žolių seklos, grybai. Buvo dienų, kai Babūnė eidavo per žmones, užsikabinusi terbele... Kelios sušalusios bulvės, miltų saują, gelbdavo mus nuo mirties. Nuo nuolatinio badavimo ištūnomo, o

(Nukelta į 3-čią psl.)

Barbora Ginčauskaitė-Smetonienė ir Motiejus Smetona (Prezidento brolis) nepriklausomoje Lietuvoje

Iš k.: Meilutė Raštykytė, Barbora Smetonienė, Laimutė Raštykytė 1946 m. Anuomet NKVD organizavo gen. S. Raštikio gražinimą į Lietuvą pas dukras, bet kai jis nepasidavė vilionėms, B. Smetonienė vėl buvo ištremta Sibiran, o Raštykytės slapstėsi Lietuvoje

SKAUTININKAI

Ata

ALDONAI KATINIENĖ

iškeliavus amžinybėn, mūsų sėsei VALENTINAI GRYBIENĖI, jos šeimai ir visiems artimiesiems giliausią užuojautą reiškia –

Toronto skautininkų-skautininkų draugovė

SKAUTININKAI

Ata

ALDONAI KATINIENĖ

iškeliavus amžinybėn, nuoširdžiai užjaušdami jos sesutę v.s. VALENTINĄ GRYBIENĘ ir jos šeimą, reiškiamė gilią užuojautą –

Danutė, Aleksas Keršiai
Linda ir Fred Gotthans

Knygų rėškia

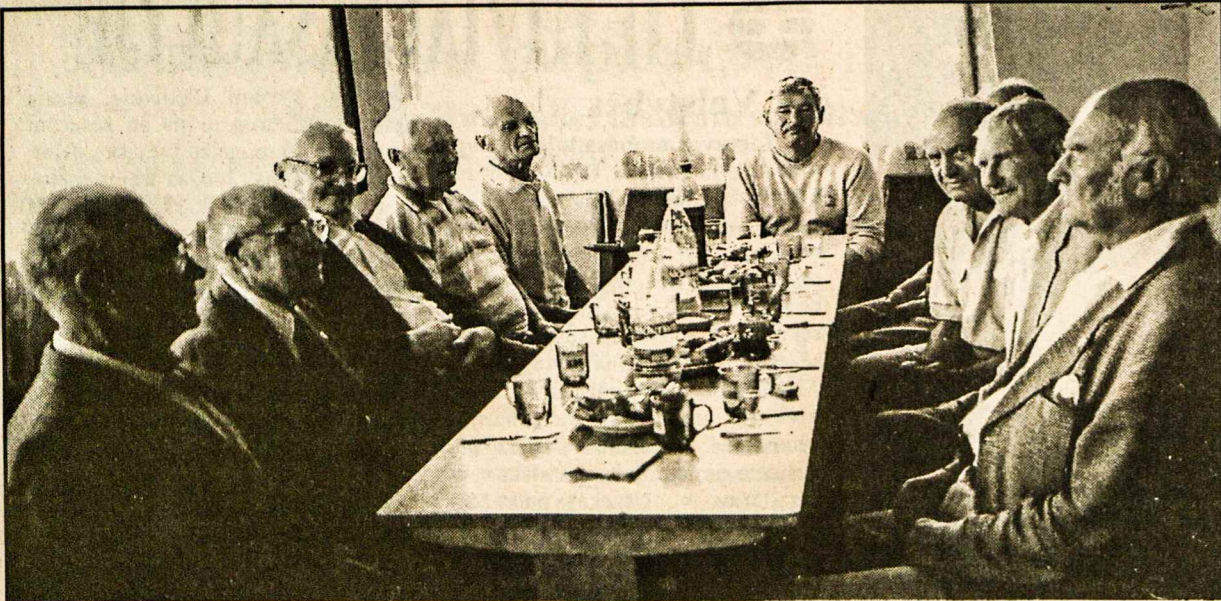
"SAMOGITIA"

meniški įrašai

knygas bei žurnalus

A. PLENYS

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905)625-2412

Lietuvos Vietinės rinktinės Kauno skyriaus suvažiavime 2004 m. rugpjūčio 10 d. Antras iš kairės – F. Mockus iš Kanados

Pirmąjį iš mūsų dvylikos atsisveikinant

A.a. Antanas Sabalis (1929.X-2004.IX.12)

Eichstaetto lietuvių gimnazijos (Vokietijos Bavarijoje) IV laidą 1949 metais baigėme dvylika jaunuolių – penkios merginos ir septyni berniukai. Kada susirinkome Čikagoje švęsti 50 metų baigimo jubiliejiaus, du dėl įvairių priežasčių neatvyko, bet visi dar buvome gyvi, nors ir ne tokie gvuvi bei energingi kaip kadaise.

Neseniai mus pasiekė liūdna žinia iš Niujorko, kad š.m. rugsėjo 12 dieną staiga su šiuo pasauliu atsisveikino **Antanas Sabalis**, kurį mes gimnazijoje pažinojome kaip Antaną Sabaliauską. Plonas tada buvo kaip šakaliukas, todėl mes, gimnazistai, mėgstantys prikerkti kolegoms atitinkamas pravardes, netrukome praminti jį Don Kichotu.

Gimnazijoje jis atsirado tuojau po to, kai UNRRA 1945 metais sukūrė Eichstaetto DP stovyklą pabaltiečiams Rebendorfo buvusiam vienuolyne (vėliau ten buvo kalėjimas), o lietuviai įsteigė joje savo gimnaziją – vieną pirmųjų pokario Vokietijoje. Taigi Antanas buvo vienas iš originaliųjų penktaklasčių. Kadangi mokiniai buvo sugudę iš įvairių Lietuvos vietovių, daug kas aukštaičiuodavo ar žemaičiuodavo, kalbėdavo savo krašto tarmėmis, kad kartais sunku net būdavo viens kitą suprasti. An-

tan, kilimu panevėžietis, tada kalbėjo aukštaitiškai, kaip ir aš, todėl puikiai susikalbėdavome. Kiek tada mūsų buvo, neatsimenu, nes mokinių sudėtis keitėsi, kai pradėjo dygti lietuviškos gimnazijos kitose Vokietijos DP stovyklose – vieni išvykdavo, kiti atvykdavo.

Gyveno jis kartu su mūsų dauguma gimnazijos bendrabutyje. Kambaryje per 100 mokinių ir prižiūretojas miegojome visi dviaukštėse lovose. Reikėjo patiems ir malkų prisigiminti, atsigabenti, ir suolus iš šventovės į klases susinešti, ir status susimedžioti (keliolika, atsimenu, parsinešėme naktį iš netolima kalne per karą įrengtos priešlėktuvinės slėptuvės). Pirmieji mokslo metai buvo sunkiausi. Teko mokytis dviem pakaitom, nes klasėms patalpų trūko, nebuvo vadovėlių, trūko kartais net ir popieriaus užrašams vesti. Bet jaunatviškas entuziazmas ir bendros pastangos nugalėdavo visus trūkumus ir nepatogumus.

Antanas mokėsi gerai, bet kaip visuomet – merginos susisėmėdavo pirmas vietas moksle. Kada buvo atgaivinta skautų organizacija, Antanas trumpai buvo skautu. Bet kada, netrukus po skautų, atsisteigė ateitininkai, jis visą širdį atidavė jiems nuo pat pirmos dienos. Mūsų klasė, nors ir nebuvo puikūs aktoriai, kasmet pastatydavo po vaidinimą – arba vienai klasiškai, arba su kitų pagalba. Režisuodavo ir dekoracijas paruošdavo vyresnieji teatro mėgėjai, bet drabužius, kartais net iš teatro išsinuomodavo, pasirūpindavome patys.

Antanas, atsimenu, buvo vienas iš pagrindinių aktorių daugelyje vaidinimų ir savo vaidmenis atlikdavo pasigėrėtinai. Čia labiausiai prisimena mūsų klasės pastatyta 5 veiksmų komedija, prancūzų klasiko Moljero (apie kurį tada mokėmės literatūros pamokose) *Tartiufas*, kuriam išsinuomojome senoviškus teatro drabužius, o mokytojas J. Juodis nutapė šaunias dekoracijas. Antanas buvo puikus Tartiufas – apsimetęs šventuolėlis. Stovyklos ateitininkų Maironio kuopos statytojo P. Vaičiūno dramoje *Sudrums-toji ramybė*, buvo mūsų 8 iš 12 aktorių. Antanas turėjo vėl vieną

Antanas Sabalis 1949 metais
Nuotr. G. Kurpio

iš stambesnių vaidmenų – jauno muziko Tvirbutu.

Antanas turėjo gražų balsą – baritoną. Jis ne tik dainuodavo mūsų klasės trio, kuris linksminavo klasiokus ir mokytojus mūsų susibūrimuose, bet dainavo ir muziko kun. A. Babinsko suorganizuotame stovyklos vyrų chore bei giedodavo šventovės chore. Jis mėgo humorą, rašė fejletonus, išskrėdavo mums įvairių pokštų. Net ir klasėje mus prajuokindavo, kai atsakinėdamas geometrijos pamoką prie lentos, rašydavo dešine ranka, o braižydavo kaire. Aukštas, plonas, abiem rankom skėryčio-davosi prie lentos kaip malūnas.

Gavę brandos atestatus visi išsilaikstėme kur kas sau. Rebendorfo stovyklą IRO perkėlė į Muencheną, bet ne visi ten kėlėsi. Dauguma jau buvo pasirušę emigruoti. Dar susitikome Muenchene keturi likę Vokietijoje 1949 metų rudenį, jų tarpe ir Antanas, prieš išvykstant į JAV.

Atvykęs 1950 metais į JAV, Antanas įstojo į Saint Louis universitetą, kurį baigė elektros inžinerijos bakalauro laipsniu. Dirbo iš pradžių lektuvų ir erdvėlaivių projektavimo bendrovėse: Sperry, Grumman. Vėliau perėjo į General Foods, kur išbuvo iki pensijos. Kurį laiką mes abu gyvenome Niujorke, tai susitikdavome visą jų šeimą – Antaną, žmoną Aušrą, vaikus Ritutę ir Pauliuką. Sykį jie visi aplankė mus Kanadoje, berods 1975 metais, bet po to susitikti jau neteko. Girdėjau, kad jis visą laiką buvo veiklus ateitininkuose, kurį laiką redagavo *Ateitininko* savaitraštį, bendrai – reikiškes lietuviškoje kultūrinėje veikloje. Į mūsų klasės 50 metų jubiliejų Čikagoje jau neatvyko. Skundėsi, kad ligotas, sunku išsiruoti į tolimesnes keliones.

Taigi Antanas pirmas iš mūsų dvylikos iškeliavo iš šio pasaulio. Bet jis liko mūsų širdyse ir atmintyje kaippo nuoširdus ir draugiškas klasiokas, paslaugus draugas, humoristas, aktorius, spaudos žmogus, atsidavęs idėjai ateitininkas. Kada nors visi mes susitiksime Tenai, bet tuo tarpu nuoširdi užuojauta jo šeimai – žmonai Aušrai, dukrai Ritai su šeimą, sūnui Pauliui su žmona nuo likusių Eichstaetto gimnazijos IV laidos abiturientų.

Gediminas Kurpis

SP
PRINTING
NET
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

Jubiliejinė Savanorių sueiga

Lietuvos Vietinės rinktinės savanorių susirinkime Kaune

Š.m. rugpjūčio 10 d. pirmą kartą po 60 metų teko dalyvauti parengime ir susipažinti su Kauno Vietinės rinktinės savanoriais.

Sie metai Tėvynėje LVR savanorių buvo nepaprastai paminėta 60 metų sukaktis didelių renginių – iš visos Lietuvos suvažiavusių savanorių iškilmingomis Mišiomis, žygiais, Aukštuosiuose Paneriuose pastatyto paminklo šventinimu.

Susirinkime mane supažindino su dabartiniu LVR vadu A. Paulavičiumi. Jis visus pakvietė į būstinę, kurioje jau buvo paruoštas stalas su užkandžiais ir gėrimais. Visiems susėdus pirmininkas tarė atidarymo žodį, supažindino su svečiais iš Anglijos ir Kanados. Pirminė, kad mūsų eilės retėja, džiaugėsi, kad Aukštuosiuose Paneriuose pastatytas paminklas 1944 m. SS sušaudytiems 86 savanoriams. Pirminė, kad dar yra likę daug skolų ir kaip jas sumažinti. (Man kilo mintis, kad visi savanoriai, gaunantys valstybines pensijas, kas mėnesį paskirtų 10 litų ir visa greitai apmokėtų).

Pirminė ir palaidotų prie Ašmenos kapą, bet apie pervežimą pritarimo nebuvo. Nepriminė, kad jie ten buvo nuo Armia Krajoja užpuolimo ir kad vokiečių SS neleido žuvusiųjų saviems palaidoti. Tuo metu mes jau buvome nuginkluoti ir mus sukimšo į sunkvežimius ir atvežė į šeštą fortą Kaune kaip belaisvius. Tų išgyvenimų A. Paulavičius nepatyrė ir nežino kaip mus šeštame forte perengė kitom uniformom, vėl sukimšo į gyvulinius vagonus ir išvežė į Vokietiją.

Toliau kalbėjo paminklo meisteris ir statytojas, o po jo – paminklo architektas. Baigęs kalbą paminklo skoliai davė 100 litų. Po jo kalbėjo išdininkas ir pakvietė sekretorių LVR rašytoją S. Gvildį. Po jo gražios kal-

bos pirmininkas paėmė armoniką ir užtraukė: *Tau, sesute, puikios gėlės, o man kardas prie šalies...* Gražiai skambėjo.

Po dainos visi ėmė vaišintis, o aš norėjau nufotografuoti ir paprašiau šalia sėdintį jo mano aparatą įamžinti pirmąjį mano dalyvavimą.

Visi linksminosi ir gražiai dainavo 1944 m. mūsų dainuotą dainą Ukmergėje – tuo metu džiuginom jos gyventojus iki gegužės 1 d.

Ruošiantis palikti linksmai nusiteikusius, išdininkas užregistravo, o pirmininkas už 20 litų dovanavo knygą *Per kryžių ir kalaviją ir Tėvynę – nesibalgianti giesmė. Dainos, giesmės, Lietuviškos Mišios*.

Nemalonus elgesys

Po susitikimo LVR savanorių grupe Kaune gavau žinią, kad vadas A. Paulavičius buvo rodomas per televiziją – jis atspirašė lenkų Armijos Krajos vadovus, kad generolo P. Plechavičiaus LVR užpuolė Vilniaus krašte Armijos Krajos karinius vienetų Ašmenos apylinkėse.

Graudu tai girdėti. Tada ne mūsų savanoriai puolė Armia Krajoja, o pastaroji užpuolė mūsų kuopas, žygiuojančias į Graužiškes. Ten žuvo 21, sužeistų 16, dingo be žinios 7, paėmė į belaisvę 70, nurengė palikto tik su apatiniais, nuavė batus, tik dar laimė kad jų nesusaudė. Juos paleido ir jie grįžo į Ašmeną. Čia juos apvilko draugai milinėmis.

Tuo pačiu metu AK karininkai su SS karininkais puotavo.

Generolas P. Plechavičius suorganizavo LVR ne kovai su Armia Krajoja, o gynybai Lietuvos nuo bolševikų banditų ir partizanų, jau plėšikaujančių Lietuvoje, ypač Vilniaus krašte, kur net šaudė lietuvių šeimas. F.M.

Gėrio užmojai Lietuvoje

VILIUS BRAŽENAS

Lipinukas ant jaunuolio krūtinės Vilniuje sustirtino mano pažūrą į Baltijos kelio reikšmę šiandien. Turėjau laimės gyventi tada, kai per Lietuvą į kitas Baltijos šalis nusitęsė pasaulį nustebejęs Baltijos kelias. Paviko pamatyti jį iš tolo ir iš arti. Prieš 15 metų iš tolo jį mačiau televizoriaus ekrane ir laikraščiuose. Iš arti, ties 16-ju kilometru (nuo Vilniaus), jį „mačiau“ dalyvaudamas jo 15-mečio minėjime. Dabar jau stovėjau spausdamas rankas tautiečių, kurie prieš 15 metų patriotų grandinėje spaudė kitų patriotų rankas.

Minėjimąn prie 16-jo kilometro sukvietė Sajūdžio ir (pirmųjų okupacijų pagrindžio organizacijos) - Lietuvos laisvės kovotojų sąjungos Vilniaus skyriai. Susibūrimo dalyvavo ir Lietuvos istorijoje sau žymią nišą iškalęs Lietuvos Antrosios respublikos faktinis pirmasis prezidentas Vytautas Landsbergis.

Pasaulyje yra nuostabių dalykų. Kai kurie jų vadinami septyniais ar net devyniais „Pasaulio stebuklais“. Kaip vienas dalyvių, stebėjusių Baltijos kelią iš užsienio, galėjau minėjime pasidalinti mintimis su dalyviais. Pareiškiau savo tvirtą įsitikinimą, jog Baltijos kelias yra dešimtas pasaulio stebuklas. Kitas į jį panašus – Kinijos siena buvo pastatytas vergų. Baltijos kelią per Lietuvą nutiesė pavergtos Lietuvos laisvų širdžių ir laisvų sielų lietuviai. Sava simbolika jis privertė likusį pasaulį sulaukyti kvapą ir pajusti laisvės troškulio jėgą.

Dabar, pasikeitus pasauliniam geopolitiniam žemėlapiui ir Lietuvos vietai jame, turėtume kasdien gyventi kvėpuodami Baltijos kelio dvasiniu palikimu, didžiulis tuo ir kitais mūsų tautos nuostabiais žygiais ir statyti Lietuvos ateitį ant gėrio pamatų. Nes per daug čia ir užsienioose kai kurie tautiečiai, lyg su pasigardžiovimu, kalba ir rašo tik apie tai, kas yra negera ir bloga Lietuvoje. Blogio pasaulyje būta prieš mus ir bus po mūsų. Mūsų tautai pastarojo šimtmečio didžiausias blogis – dešimtmečiai užsitęsusi sovietų okupacija iš-

nyko... Tai įvyko kovojusių, o ne vien tik blogi skaičiavusių dėka. Jų pastangomis priespauda išnyko iš Lietuvos padangės. Tad turime džiaugtis ir didžiuliais tokiems žygiams, kaip Baltijos kelias.

„Ar dėl tokios Lietuvos buvo stovėta Baltijos kelyje?“ dažnai lyg iš aukštybių į Lietuvą ir savo tautą žvelgdami klausia garsiakalbiai, tikrai ar tik neva ten stovėjusieji. Sunku pasakyti, kas dėl tokios Lietuvos tada stovėjo. Jei stovėjo už laisvą, nepriklausomą Lietuvą, stovėjo „dėl tokios“, kokia ji yra šiandien. Jei kurio stovėjusio mintyse buvo finansinė buhalterija – tobula, po 50 metų tautą žalojusio komunizmo netobulų žmonių atstatyta Lietuva, aišku, tokie stovėjo ne „dėl tokios“ Lietuvos. Negi kam nors tada vaidenosi mintis, jog nusimetusi surūdijusias Maskvos grandines Lietuva staiga, per keletą metų, pasieks tokią gerovę, kokią per du šimtmečius sunkiu darbu ir rizikingais verslais sukūrė JAV žmonės?

Be reikalo rimtai klausomės dejonų, kad „nebėra Baltijos kelio dvasios“. Aišku, negalima atstatyti istorinių įvykių dvasios kitu laiku, kitokiom aplinkybėm, kaip senatvės negalima atstatyti jaunatvės dvasios. Tie, kurie laukia neįmanomo, vietoje šiandien kūrę patriotinę dvasią šiose aplinkybėse, ko gero ims dejuoti, kad partizanai šiandien nebesikasa į bunkerius ar kad jaunuoliai nebesusidėgina, kaip Kalanta. Juk šiandien ir partizanai, ir buvusieji tremtiniai, ir jaunimas stovi prieš kitokias klūties valstybės pažangai, kovoją kituose frontuose atitinkamais ginklais.

Nelaukiai sukakties dieną – rugpjūčio 23-ąją šviesiu Baltijos kelio palikimu patikėti padėjo troleibus stotelėje ant jauno vilniečio krūtinės pastebėtas Baltijos kelio lipinukas. Neiškęs jaunuolį paklausiau, ar jis stovėjo Baltijos kelyje. „Ne, buvau per mažas“, – paaiškino jis ir su pasididžiovimu pasigyrė, kad jo tėvai tada ten stovėjo. Manau, tai daug ką mums, vyresniesiems, pasako. Padarykime iš to veiksmingą išvadą.

Gen. Stasys Raštikis, Sirakūzų universiteto dėstytojas, su žmona Elena Marija Raštikiene Amerikoje

Aldutė Raštikytė laidotuvis Sibire Komenna Obi 1941 m. liepos 27 d. Gale karstelio sesutės, jų Babūnė, Motiejus Smetona ir tremtinių vaikai

Tautos kančios keliuose

(Atkelta iš 2-ro psl.)

mūsų vaikiški pilvukai pasidarė dideli. Atėjus pavasariui, kai tik pasirodė dilgėlės, Babūnytė vir-davo dilgėlių, o vėliau balandų sriubas. Jei tarp dilgėlių rasdavome tešlos klečiuką, būdavo be galo skanu. Vyko karas, badavo ir rusai, vietiniai siūsdavo paskutinius maisto kąsnelius savo artimiesiems į frontą.

Babūnė, radusi kur vatos gabaliuką ar seną kojįnę, plaudavo, ardydavo. Buvo pasidariusi kobinį, su kuriuo verpdavo vatą, su pasidarytais virbalais megzdavo mums kojines. Verdanti vandeniu Babūnė plikydavo čižūnius – lovos lentas, nes buvo blaklių, blusų. Jos ypač kasdavo naktį, visa oda buvo jų nugrauzta. Vasarą Babūnė su sesute Laimute tempdavo iš miško pririnkusius maišus kankorėžių, kuriais žiemą kūrėdavo krosnį.

Prisimenu kaip sušalusi grįždavau iš lauko, šildydavau savo kojytes prie Babūnytės, o Babūnytė naršydavo po mano plaukus pirštais ir traukdavo utėles, kurias tuoj pat sutraiškėdavo nagų. Babūnė mokojo megzti net naktį. Jos pirštai judindavo virbalus tamsoje, ir tai mane labai stebino. Babūnytė megzdama tyliai užgiedodavo: „Kas nori Panai Marijai tarnaut, per jos užtarimą išganymą gaut...“ Prisiglaudavau prie Babūnytės, tyliai klausydavau jos balso, jausdavau tokia saugi ir besiklausydama užmigdavau.

Kartą man skaudžiai kliuvo nuo vietinių rusų vaikų. Abi su Laimute buvome nusėtos pūlin-gomis votimis. Vaikai pravar-džiavo mes fašistais, o aš, užsi-lipus ant tvoros, rėkiau „ruski durak“. Ant žando pūpsojo didelė šunvotė, nuo smūgio į žandą pasipylė pūliai ir kraujas, nenu-sakomas skausmas, sužaibavo akyse. Rėkdamas bėgau Babūnės paguodos, bet dar gavau barti, kam prasivardžiavau.

Taip bevargstant, praėjo 6 metai: šalčio, ligų, bado, nuoskaudos metai. Ir štai atvyko iš Lietuvos toksai ponas, spalvoti apsiirėngęs, su gražiu su spalvotu kakliniu. Aprengė mane su sese nuo galvos iki kojų naujais drabužiais. Vietoje senų skudurų nupirko vienodus apsiaustėlius, kepures, batus. Pakeliui į Lietuvą fotografavo su nauja aparanga mus su Babūnyte. Pasirodė, mes buvome įkaitės. Vėliau

tik sužinojome, kad nuotraukos buvo vežamos tėveliams į Vokietiją, kartu prašyta, kad jie grįžtų į Lietuvą, kurioje ras dukreles, o Elena – savo mamą. Tėvams tu spąstų atsiskaičius, vėl mūsų laukė tremtis. Tą kažkaip sužinojo mes gelbėję žmonės ir mus paslėpė. Iš Aleksoto antrą kartą ištremė į Sibirą mūsų gerąją Babūnę – Barborą Smetonienę su sūnumi Antanu. Sibire ji dar išgyveno 7 metus. Mirė 1955 m. Irkutsko srityje, Usole. Tada jai buvo 92 metai. Dėdė Antanas su skausmu pasakojo: „Tirpo, tirpo ir sutirpo kaip žvakelė“.

Babūnytę visą gyvenimą prisiminiau su didele šiluma, meile, dėkingumu. Dažnai Kau-ne, Petrašiūnų kapinėse, kur perlaidota Babūnė, parymau prie jos kapo, uždegu žvakutę ir mintyse su meile pakartuoju: „Ačiū Tau, Babūnyte, kad aš gyvenu, išlėkisi ramybėje po sunkaus gyvenimo vargelių.“ Tarp tūkstančių vaikų ir senelių kaulelių Sibire yra, ten kažin kur ir mūsų sesutės Aldutės, senelio Motiejaus Smetonos, jo sūnaus Adomo Smetonos, žuvusio lageryje 1942 m., palaikai.

Duok, Dieve, kad mūsų Lietuvoje daugiau nebūtų smurto, masiško žmonių naikinimo, prievartinio šeimų išdraskymo, prievartinio kankinimo.

Džiaugiuosi, kad manyje yra dalėlė gerųjų senelių kraujo ir jų akių šviesos, kad galiu džiaugtis šiuo gražiuoju Dievo pasauliu ir nupūsti užmaršties dulkes nuo jų gyvenimo ir perduoti jų atminimą savo vaikams ir vaikaičiams.

Ačiū, Tau Gerasis Dieve, ačiū!

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED
Associate Broker, 67 First Street Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į
Angelę Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Nemokamas 1-888-657-4844
Darbo 705-445-8143
Elektroninis paštas: salvaitis@bmls.com
Tinklapis: www.homesgeorgianbay.com

A+ dr. JULIUI PUODŽIUKUI

iškeliavus amžinybėn, jo žmoną IRENĄ, vaikus – MYKOLĄ, PAULIŲ ir AUDRĄ, brolių dr. EDVARDA, seseris – DALIĄ bei SALOMĖJĄ ir jų šeimą, motiną ELZBIETĄ nuoširdžiai užjaučiame skaudžioje netekties valandoje –

A. R. Jonaičiai

A. Šimonėlienė

A. N. Simonavičiai

M. R. Rusinai

R. Rygelienė

V. Ž. Vaičiūnai

su šeimomis

Žmogus tik žemės svečias
Ir turi jis sugrįžti namo,
Bet kaip sunku išleisti jį į kelią,
Kurio negrįžta niekas atgalios.

A+ dr. JULIUI PUODŽIUKUI

per anksti atsiskyrus su šiuo pasauliu, giliai užjaučiame skausme pasilikusius brangius šeimos narius bei artimuosius – jo žmoną, sūnus, dukrą, mamą ELZBIETĄ, brolių dr. EDVARDA, seseris – DALIĄ, SALOMĖJĄ, jų šeimas ir drauge liūdime –

Magdalena Juozaitienė, sūnus Rimvydas, dukros – Joana, Emilija, Vida ir jų šeimos
Wasaga Beach

LAISVOJE TĖVYNĖJE

PRANEŠ APIE KORUPCIJĄ

Nuo rugsėjo 30 d. kauniečiai gali pranešti apie įtariamus korupcijos atvejus Kauno miesto savivaldybėje ar jos įmonėse specialiu telefonu numeriu (8-37) 22 16 40, rašo ELTA-LGTIC. Aparato su automatiiniu atsakikliu įrengimas savivaldybei kainavo 4,000 litų. Pavasarį įsteigtos Antikorupcijos komisijos pirmininko, Kauno mero patarėjo Andriaus Kupčinskio teigimu, komisija svarstys tiek oficialius, tiek anoniminius pranešimus. Jei tyrimas sudėtingesnis, Antikorupcijos komisijos nuostatuose yra numatyta, kad galima pasitelkti savivaldybės administracijos ir teisėsaugos institucijų darbuotojus. Komisija kasmet atliks sociologinį tyrimą, norėdama nustatyti korupcijos lygį savivaldybėje, ir paskelbs jo rezultatus. Taip pat bus rengiami seminarai antikorupcine tema miesto politikams, savivaldybės ir administracijos darbuotojams.

KLAIPĖDOS BALTIJOS PROJEKTE

Klaipėdos miesto savivaldybė, Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija bei Turizmo ir kultūros informacinis centras dalyvauja naujame projekte "Baltijos krizai". Jo tikslas – sukurti palankiausias sąlygas jūrinių kelionių augimui ir pritraukti nuolat didėjančių tokių laivų skaičių į Baltijos regioną. Dalyvauja dvyliką uostamiesčių iš dešimties Baltijos regiono valstybių – iš viso 23 institucijos iš Kopenhagos, Stokholmo, Helsinkio, Turko, Rostoko, Oslo, Kalmaro, Gdynės, Rygos, Talino, Sankt Peterburgo ir Klaipėdos. Projektą finansuoja Europos sąjungos programa INTERREG IIB bei patys partneriai. Bendras projekto biudžetas – 1,3 mln. eurų, kurio pusę dengia Europos sąjunga. Klaipėdos miesto įnašas – 15,000 eurų. Projekto tęsis trejus metus, baigsis 2007 m. liepos 17 d.

KOMPIUTERIAI MOKYKLoms

Lietuvos vyriausybės spalio 6 d. nutarė perduoti savivaldybių mokykloms švietimo ir mokslo ministerijos nupirktų pusantro šimto kompiuterių, 344 vaizdo projektorių ir 800 vienetų įvairios mokymosi programinės įrangos, kurios vertė iš viso siekia daugiau kaip 7 mln. litų. Kompiuterinė įranga mokykloms perkama įgyvendinant švietimo ir mokslo ministerijos "Švietimas informacinei visuomenei" programą, kurios vienas iš svarbesnių tikslų yra aprūpinti mokyklas įvairia įranga.

BAUDA PAKSO BENDRAŽYGIUI

Spalio 6 d. pašalintojo prezidento Rolando Pakso bendražygis Gintaras Šurkus už šeimo pirmininko Artūro Paulausko šmeižimą nubaus 6250 litų bauda. Nuo sprendžiu už kito asmens apšmeižimą pagal Baudžiamojo kodekso 154 straipsnio 2 dalį paskelbė Vilniaus miesto 3-osios apylinkės teismas. Jis nuteistas už tai, kad pernai gruodžio pabaigoje pokalbį Lietuvos televizijos laidoje "Savaitė" pareiškė, jog prezidentūros skandalą su-

kėlusią Valstybės saugumo departamento (VSD) pažymą A. Paulauskas turėjo 10 dienų iki jos paviešinimo ir kad rengiant šamokslą prieš prezidentą R. Paką neva buvo sudarytas štabas bei renkami pinigai žiniasklaidai papirkti. Kaip rašo ELTA-LGTIC, G. Šurkus vertino nuosprendį "kaip akivaizdų A. Paulausko pralaimėjimą". Jis pažangą vadina pinigine bauda, primindamas, kad A. Paulauskas atidavė priverstiniam gydymui ir psichiatrinę ligoninę Juozą Narkevičių, kuris kritikavo sovietinę sistemą ir protesto vardan ketino atsikyti sovietinės pilytybės.

GRYBŲ ŠVENTĖ

Varenijoje paskutinįjį rugsėjo savaitgalį buvo surengta tradicinė Grybų šventė, kurioje antrojo tarptautinio grybų rinkimo čempionatą laimėjo Kauno komanda. Kauniečių laimėjimas – 37,5 kg grybų. Varenos mero įsteigta grybautojų čempionų taurė. Antrąją vietą išsikovojo alytiškiai. Iš viso dalyvavo per 100 grybautojų iš Lietuvos bei užsienio, pasiskirstę į 27 komandas. Jie per maždaug tris valandas pririnko pusę tonos grybų, pagal atmintinę, kurioje įrašyta 10 rūšių.

SOCIALINIŲ DARBUOTOJŲ DIENA

Lietuvoje rugsėjo 27 d. pirmą kartą buvo minima socialinių darbuotojų diena, rašo ELTA-LGTIC. Ta proga Vilniuje, šeimo rūmose apdovanoti šioje srityje pasižymėję asmenys. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenimis, Lietuvoje šioje srityje dirba apie 6,000 žmonių – ne tik socialinės apsaugos sistemoje, bet ir sveikatos priežiūros, švietimo įstaigose, teisėsaugos institucijose. Veikia apie 600 socialinių paslaugų įstaigų, kurių paslaugas teikia beveik 32,000 gyventojų. Lietuvoje socialinio darbo specialistus rengia 15 universitetų, aukštųjų ir aukštesniųjų mokyklų įstaigų, kurios per metus vidutiniškai išleidžia apie 700 socialinių darbuotojų.

NAUJA DEMOGRAFINĖ STRATEGIJA

Vyriausybės strateginio planavimo komitetas rugsėjo 24 d. aptarė demografinės politikos strategiją, kurios tikslas – sumažinti nedarbą, gerinti vaikų priežiūros ir ugdymo paslaugas, išplėsti būsto pasirinkimo galimybes šeimoms, auginančioms vaikus. Kaip praneša ELTA-LGTIC, padariusi tam tikras pataisas, strategiją, apimančią šeimos gerovės, visuomenės sveikatos ir migracijos sritis, tvirtins vyriausybė. Pagal galimybes bus naudojamos ir tarptautinių finansinių institucijų ir fondų parama. Statistikos duomenimis, gyventojų skaičius Lietuvoje nuolat mažėja. Nuo 1992 iki 2004 m. sumažėjo 260,000 žmonių. 1990-2001 m. santuokų sumažėjo nuo 36,300 iki 15,800, bet nuo 2002 m. jų skaičius didėja. Šeimų su vaikais yra 510,000 – 53% visų šeimų. Iš jų kas antra šeima augina po vieną vaiką.

IŠVYKSTA SAVANORIŲ BŪRYS

Spalio 1 d. ir tarptautinę taikos palaikymo misiją Kosovo išvyko Krašto apsaugos savanorių pajėgų (KASP) būrys KFOR-11. Jame dalyvauja 30 savanorių iš Klaipėdos, Marijampolės, Tauragės, Telsių ir Šiaulių apskrčių, septyni – profesinės karo tarnybos nariai. Būrys misijai rengėsi ilgiau kaip du mėnesius. KFOR-11 – jau antrasis būrys, sudarytas iš KASP karių. Jis pakeis nuo balandžio mėnesio Serbijoje ir Juodkalnijos Kosovo provincijoje tarnaujantį būrį KFOR-10, pusę metų tarnaus bendro Lenkijos-Ukrainos bataliono POLUKRAT sudėtyje. RSJ

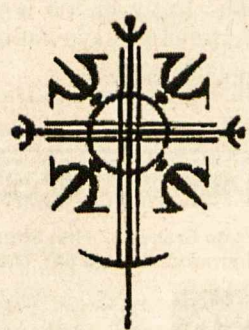
BPL Import/Export

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SKAMBINTI

Petras Brasas

(905) 383-1650--

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Loudheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury

Ontario

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ĮAUGĘ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUČIA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

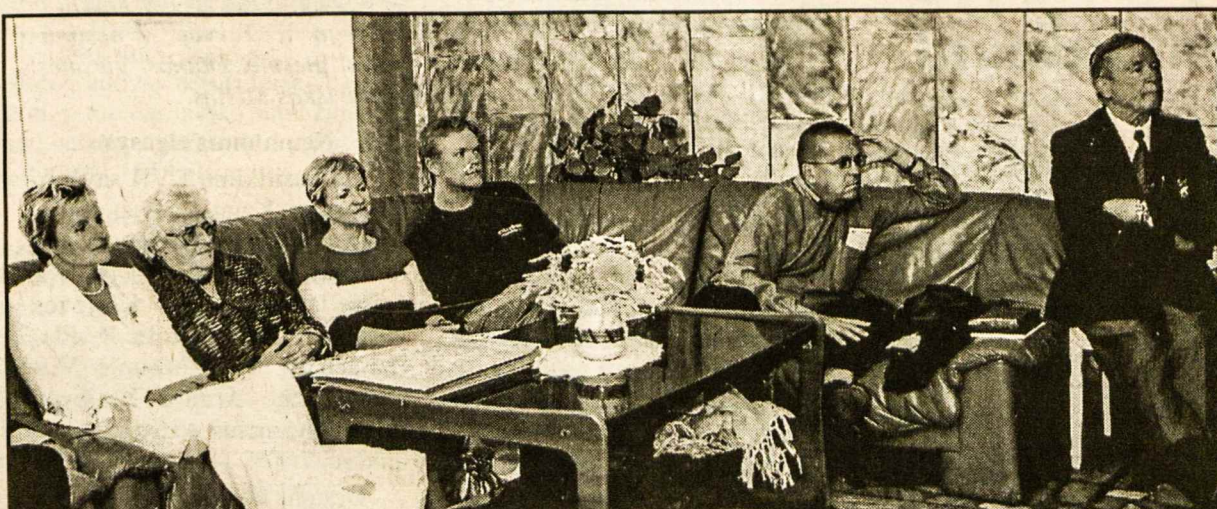
- VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIŠYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAI
- PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- SUTERILŲ IRANKIAI

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON ST. E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

Grupė Marijampolės ansamblio "Bočiai" narių: (iš k. į d.) Anelė Baltrušaitytė, Veronika Kolienė, Zenonas Klucnius, Danutė Kluoniuvienė, Justinas Matukaitis ir Birutė Stanynienė

Svečiai iš Kanados: (iš d. į k.) Vasagos choro "Bočiai" vadovas Algis Ulbinas, žentas Melas, vaikai Džonsonas, dukra Irena, žmona Vanda ir Rūta iš Vilniaus rajono

Svečiai iš Kanados

"Bočių" choro vadovo ir jo artimųjų viešnagė Lietuvoje

Š.m. rugsėjo 13 d. Marijampolės ansamblio "Bočiai" nariams buvo didelė šventė. Atvyko broliai lietuviai, mūsų bendraminčiai bočiai iš tolimos Kanados. Tai Ontario Vasagos choro "Bočiai" vadovas Algis Ulbinas, jo žmona Vanda, dukra Irena, žentas Melas, vaikai Džonsonas ir juos lydinti giminitė Rūta iš Vilniaus rajono. Susitikimas vyko jaučioje Marijampolės savivaldybės kavinėje. Kartu dalyvavo meras Vidmantas Brazys ir socialinių reikalų vedėja Vida Bružinskaitė.

Svečių kelionės į Lietuvą tikslas buvo aplankyti sostinę Vilnių, gimines, tėvų ir protėvių kapus, pailsėti Nidoje ir artimai susipažinti su Marijampolės ansambliu "Bočiai" nariais bei jų kultūrine, muzikine veikla.

Mūsų draugystė su Ontario Vasagos choru "Bočiai" ir jo vadovu Algiu Ulbinu prasidėjo nuo 2003 m. sausio mėn., kai rado mūsų straipsnį Kanados lietuvių laikraštyje *Tėviškės žiburiai*. Tai buvo naujameinis sveikinimas visiems lietuviams nuo Lietuvos bočių. Įdomu tai, kad tokiu pat pavadinimu "Bočiai" yra lietuvių choras Kanadoje, Wasaga Beach vasarvietėje. Šis choras atlieka sakralinę muziką, gieda šventovėje, kurią patys pasistatė prieš dešimt metų, ir dainuoja tautines dainas švenčių metu. Chore dalyvauja dvidešimt senjorų. Visi lietuviai – bočiai iš primities, nepamiršę savo gimtosios lietuvių kalbos ir lietuviškų papročių.

Sėdi Vasagos choro "Bočiai" vad. Algis Ulbinas ir Marijampolės soc. reikalų skyriaus vedėja Vida Bružinskaitė. Groja Marijampolės ansamblio "Bočiai" vadovė Onutė Krikščūnaitienė

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

LĖKTUVU arba LAIVU

905•271•8781

PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

Hamilton, ON

REGINA BERŽINIENĖ, apsigyvenusi "Rambyne", sulaukė savo 80-tojo gimtadienio, ir ta proga rugsėjo 11 d. vaikei bei šeimos nariai surengė jai pagerbtuves. Dalyvavo Aušros Vartų parapijos klebonas kun. Audrius Šarka, OFM, suakutuvinkės sesuo iš Stayner, Ont., daug giminių bei svečių. R. Beržinienė, dėkodama už šį renginį, neužmiršo ir savos spaudos *Tėviškės žiburiams* paaukojo \$80. G.S.

Ottawa, ON

JURGITA RUŠKYTĖ. Ji atvyko iš Lietuvos į Kanadą 1993 m. ir apsigyveno Otavoje. Suėjo lygiai vienuolika metų, kaip ji gyvena tarp mūsų. Paskutiniaisiais metais ji nusprendė stidijuoti teisę Otavos Carleton universitete ir praeitų mokslo metų pabaigoje jai buvo suteiktas bakalaurės laipsnis už parašytą *Interviu* su kun. dr. V. Skilandžiūnu, buvusiu 12 metų Kanados katedrų kapelionu koordinatoriumi.

Jurgita, gyvenama Otavoje, susipažino su jaunu lietuviu Andriu Gedriu, kuris, atvykęs iš Hamiltono į Kanados sostinę, pradėjo dirbti įvairiose valstybinėse įstaigose. Praėjus kiek laiko jie abu, Jurgita Ruškytė ir Andrius Gedris, susituokė š.m. gegužės 22 d. Šv. Patriko bazilikoje Otavoje. Visas vedybų apeigas atliko kun. dr. V. Skilandžiūnas, dalyvaujant giminiams ir artimiesiems draugams.

Jurgita Ruškytė žada ir toliau tęsti savo studijas Carleton universitete ir baigti jas magistrės laipsniu. K.V.S.

Santa Monica, CA

JULIA GALMINAITĖ-SINKIENĖ, mirusi šią vasarą (2004) Santa Monikoje, Kalifornijoje, buvo vaikų darželio mokytoja Lietuvoje. Atvykus į JAV su vyru Emiliu Sinkiu pasirodė esanti genialios verslo reikaluose (daugiabučių versle) ir išrūgėjo kaip nepaprasta patriotė ir geros širdies moteris. Jos su vyru labdara Lietuvoje buvo plačios apimties (našlaičių, senelių, ligonių globa). Jai Lietuvos prezidentas suteikė (abiems su vyru) ordiną.

MONIKA LEMBERTIENĖ, poeto Prano Lemberto našlė, išgyveno 102 metus ir mirė 2004 m. gegužės 14 d. Santa Monikoje, ilgai išgyvenusi Kalifornijoje. Išbėgusi nuo komunistų iš Biržų, per Vokietijos stovyklą, per Bostoną atsikėlė Kalifornijoje.

Darbsi, veikli buvusi labdarė Lietuvoje, Amerikoje išmoko plaukų stilistės darbo ir savo daugiabučių administravimą. Prasigyrusi daug aukojo Lietuvai ir lietuvių bei. Linksmo būdo, geros širdies. Šį rugsėjo mėnesį sūnus jos palaikus nuvežė į Lietuvą. A.R.

PUNIA

CONSTRUCTION LTD.

REMONTAI

vidaus ir išorės; 15-os metų patirtimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti

ALVYDU GRIGUČIUI

cell: (416) 560-0122

namų: (905) 848-9628

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuvos ambasadoje Vašingtone rugpjūčio 19 d. įvyko atsivertimas su ilgamečiais šios ambasados tarnautojais. Po trejų metų tarnybos į Lietuvą turėjo grįžti: ministras-patarijas R. Norkus, gynybos atašė plk. G. Grina, pirmasis sekretorius R. Ališauskas, antrosios sekretorės – R. Snaidrytė bei R. Ališauskienė, specialistas J. Neveerovič ir ambasados kanceliarijos vedėjas M. Patrašonis. Padėką buvusiems tarnautojams pareiškė ambasadorius V. Ušackas pabrėždamas, kad jie buvo tos diplomatinės misijos branduolys, kuris padėjo Lietuvai iškovoti ŠAS (NATO) narystę. JAV valstybės sekretoriaus padėjėjo pavaduotoja H. Conley sakė, kad jie savo atkakliu darbu įveikė sunkiausias kliūtis, ir jai buvo labai malonu su jais dirbti. Diplomatai išleistuvėse dalyvavo taip pat ŠAS (NATO) direktorius Vakarų Europos reikalams K. Volker ir JAV valdžios pareigūnai, Lietuvos draugai bei vietinės lietuvių bendruomenės atstovai. Telefonu išvykstantiems diplomatams padėjo ir JAV kongreso atstovas J. Shimkus. Tame pačiame renginyje buvo pristatyti naujieji ambasados tarnautojai: igaliotoji ministrė K. Jurgaitienė, karo atašė plk. R. Petkevičius, G. Klimaitė, atliksianti konsulinės užduotis, kanceliarijos vedėjas V. Taučius, o vėliau prie jų prisijungs patarėja S. Kavaliūnaitė bei II sekretorė Z. Tarasevičė, palaikysianti ryšius su lietuvių bendruomene. Lietuvos diplomatų kaita vyksta kas treji metai.

(Draugas, 2004m., 170 nr.)

Airiija

Lietuvos ambasados Airijoje, lietuvių bendruomenės bei Lietuvos tautinių mažumų ir išsivysio departamento pastangomis rugsėjo 4 d. šiame krašte pradėjo veikti šeštadieninė lietuvių mokykla. Iš Dublino ir jo apylinkių į mokyklą susirinko 30 mokinių. Ambasados laikinoji patikėtinė I. Bričkovskienė pasveikino mokytojus, mokinius ir jų tėvus, išskelbama lietuvių kalbos, kultūros bei lietuviškų tradicijų puoselėjimo svarbą. Taipgi ji palinkėjo mokytojams kantrybės ir ištvėrmės, o mokiniams sėkmės. Mokyklos atidaryme dalyvavo nemažai tautiečių. Vaikai kiekvieną šeštadienį rinksis į Lietuvos ambasadą, kur juos mokslys kvalifikuoti mokytojai lietuvių kalbos, istorijos, dailės ir tautinių šokių. (DELFI)

Lenkija

A.A. Juozas Masionis, vienas pavyzdgingiausių Seinų apylinkės lietuvių ūkininkų ir kovotojas už teises melsis lietuvių kalba, mirė birželio 14 d. Rimkežerių kaime, palaidotas iš Seinų šventovės Seinų kapinėse. Velionis gimė 1926 m. gegužės 10 d. Rimkežerių kaime. 1941 m. Masionių šeima vokiečiai priverė išvykti į Lietuvą. Viena velionies sesuo Lietuvoje mirė, dvi kaip pagyventi bendruomenės veiklę. Taipgi buvo surengtas susitikimas su nauju Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos pirm. G. Žemkalniu, dr. G. Kazokienės knygos *Lietuviai dailinkai Australijoje 1950-1990* sutiktuve. Valdžios atstovai dalyvavo ramovėnų šventėje ir lituanistinės mokyklos mokslo metų užbaigime. Ryšium su kalbos ir knygos metais surengta knygų paroda. Pirmininkas išskelė lietuviškos parapijos svarbą ir džiaugėsi, kad joje darbuojasi kun. A. Šimkus iš Lietuvos. Įždo reikalaus kalbėjo išd. D. Gayland, revizijos aktą skaitė komisijos narys A. Šimkus. Po pranešimų pasisakymuose itin susirūpinę lietuviškos mokyklos reikalais. Trūksta mokinių. Susirinkimas baigtas Tautos himnu. Po susirinkimo pasivažiinta kavute ir gardžiais pyragais.

(Tėviškės aidai, 2004 m., 19 nr.)

J. Andr.

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & APPLIANCES

Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-370-3539

arba 416-825-3328

(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

PRISIKĖLIMO
KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje tel.: 905 566-0006 Fax: 905 566-1554

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v. ir penktadieniais nuo 11 v.r. iki 6 v.v.

AKTYVAI per 64 milijonus dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 1.10%	Asmeninės paskolas
180-364 d. term. ind. 1.20%	nuo..... 5.00%
1 metų term. indėlius 1.50%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 2.15%	nuo..... 5.00%
3 metų term. indėlius 2.60%	Nekiln. turto paskolas:
4 metų term. indėlius 2.85%	Su nekeičiamu
5 metų term. indėlius 3.40%	nuosimčiu
1 metų GIC-mėn. palūk. 1.25%	1 metų 4.15%
1 metų GIC-met. palūk. 2.60%	2 metų 4.60%
2 metų GIC-met. palūk. 2.80%	3 metų 5.20%
3 metų GIC-met. palūk. 2.80%	4 metų 5.50%
4 metų GIC-met. palūk. 3.30%	5 metų 5.60%
5 metų GIC-met. palūk. 3.60%	
RRSP, RRIF ir OHOSP	
"Variable"..... 0.75%	Su keičiamu
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind..... 1.80%	nuosimčiu
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind..... 2.60%	1, 2, 3 metų 4.00%
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind..... 3.05%	
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind..... 3.55%	Duodame CMHC apdraustas
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind..... 4.00%	nekilnojamo turto paskolas
Taupomąją sąskaitą iki 0.75%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 0.75%	Duodame komercines
Amerikos dol. kasd. pal. 0.50%	nekilnojamo turto paskolas

Duodame asmenines paskolas iki \$100,000 ir nekilnojamo turto paskolas iki 95% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (travellers cheques) JAV, Kan. ir EURO valiuta. Dauguma patarnavimų teikiama nemokamai: spausdiname asmeninius ir biznio čekius, apmokame įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC-PLUS" kortelė

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpeul.com

RUBY REAL ESTATE LTD.

REAL ESTATE BROKER

27 John Street, Toronto

JUMS TIK KAINUOS

3 1/2%

IŠ VISO + GST

Victor Rudinskas, Broker

Tel.: 416 249-7829

HOMELIFE
HomeLife Realty Plus Ltd.
2261 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES

Tel. (416) 763-5161

Fax: 416 763-5097

Prašau kreiptis visais namų

pirkimo-pardavimo reikalais.

Patarnauju lietuvių visuomenei 18 metų

MANO NUOSAVYBĖS VERTĖ
\$400,000, \$500,000, \$700,000?
Nemokamas įvertinimas.

SKAMBINKITE

TEODORUI

STANULIUI, B.A.

416-879-4937

(nešiojamas)

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;

namų 416-231-4937

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE – 2373 BLOOR ST. W.

Matininkas
TOMAS A. SENKUS, B.Sc. OLS., O.L.P.
ONTARIO LAND SURVEYOR

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

TEL: (416) 237-1893
FAX: (416) 237-0426
E-mail: tomsenkus@rogers.com

MARGUTIS Parcels
4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Reguliarūs dvisavaitiniai maršrutai siuntiniais laivu ir lėktuvu tiesiai į Vilnių

VILNIUS

Tel: (416) 233-4601

\$300* COUPON **\$300***
for 1 parcel
* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

Čikagos lietuvių futbolo klubo "Lituania" vyrų komanda, pradėjusi rungtyniauti "Metropolitan" lygoje. Klubas 54-tąją sukaktį paminės per pokylį š.m. spalio 30 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, IL. Ntr. E. Šulaičio

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

mento vadovas neturi teisės balsuoti, o tuo dar labiau sumažinama koalicijos persvara, kuri privalo turėti 155 balsus.

Sveikatos apsaugos ministeris George Smitherman ir Ontario medikų draugijos pirmininkas John Rapin sutarė dėl naujo sveikatos draudimo plano, pagal kurį pažadama gydytojams pakelti atlyginimą penkiasdešimčia milijonų dolerių, jei jie planingai sumažintų receptų išlaidas finansškai nepasiturintiems seneliams dviem šimtais dolerių. Pagal šį planą pacientai nenukentėtų, tik būtų kruopščiau laikomasi reikalingų normų ir jų būtinumo. Parlamento opozicijos partijų vadovai tvirtina, kad neturtingųjų sąskaita naudojasi gydytojai. O pastarieji taipgi nėra patenkinti, nes pagal tą sutarimą jie negautų atlyginimo pakėlimo iki 2006 m. Pagal tą sutarimą, dabartinis 7.1 milijonų dol. išmokėjimas gydytojams, po pusantros metų duotų tik 34% priedo, pakeliant bendrą išmokėjimą iki 7.15 milijono dol.

Atrankos būdas į aukštąs valdininkų pareigybės, pažadėtas ministerio pirmininko Paul Martin, sužlugdo samdant naują Kanados pašto valdybos viršininką (CEO) Gordon Feeney. Nebuvo kreiptasi į politiški nepriklausomą įstaigą kandidato paieškai atlikti varžytinių būdu, ir nebuvo viešai paskelbta atsiradusi pareigybė. Valstybės finansų ministeris John McCallum nenorėjo delfi ir ilgiau būti be pašto viršininko, kai atsirado toks parankus ir visapusiškai tinkamas asmuo tam darbui. Gordon Feeney yra į pensiją išėjęs "Royal Bank of Canada" valdybos pirmininko pavaduotojas, to banko, kuriame John McCallum buvo viceprezidentas. Laikiniai ėję pašto valdybos pirmininkės pareigas Vivian Albo pasiliks valdyboje. Su opozicijos partijomis tuo reikalu nebuvo kalbėta, ir visos trys išreiškė nepasitenkinimą primdamas ministeriui apie rinkiminių pažadų nevykdymą.

Privati kilnojama klinika "Life Line Screening" iš Klyvlendo ėmė registruoti vyresnio amžiaus žmones Hamiltone ir apylinkėse sveikatos patikrinimui, iš anksto imdami apie 200 dol. už patarnavimus. Klinika skelbia, kad JAV ji yra jau atlikusi du milijonus įvairių klinikinių patikrinimų. Kanadoje tos pat rūšies patikrinimai yra sveikatos apsaugos plano dalis ir yra nemokamai teikiami. Federacinės ir provincinės sveikatos tarnybos atstovai pataria kilnojamosios klinikos klientams nesinaudoti jos patarnavimais, o pati klinika buvo įspėta, kad ji gali būti baudžiama iki 25,000 dol. už kiekvieną aptarnautą klientą, iš kurio buvo pa-

Parolimpinių žaidynių šviesa Atėnuose buvo užgesinta rugsėjo 28 d. Kanados komanda laimėjo 70 medalių, iš kurių 27 aukso, 19 sidabro ir 24 bronzos. Dauguma medalių buvo laimėta invalidių kėdėse, vandens baseinuose, aklyųjų lenktynėse. Paskutinės aukso medalio krepšinio rungtynės su Australija Kanados komanda laimėjo 70:53. Daugiausia medalių pelnė plaukikai – 40 ir lengvaatlečiai 24. Vienas jų, Jeff Adams, kuris 2002 metais įsikorė į Toronto CN bokštą, su savo kėde pasiekė Akropolio kalno šventyklą, prie kurios jį pasveikino savo kėdėje laukiantis Graikijos lenktynininkas Vassilis Konstantinopoulos. A.V.

Skautų veikla

• Toronto skautininkų-kū su-eiga Sankiama antradienį, spalio 26, 7.30 v.v., J. ir K. Batūnų namuose, 1 Burkston Place, Etobicoke. Sueigoj numatyta skautų archyvo nuotraukų tvarkymas ir kapinių lankymo dienos reikalai. Kaziuko mugei laimikus jau pradėdam rinkti.

• Kadangi skautai-tės savo su-eigomis naudoja Maironio mokyklos patalpas, yra būtina prisitaikyti prie naujų potvarkių, liečiančių mokinių saugumą. Todėl tėveliai nebeįleidžiami į mokyklos patalpas, išskyrus sporto salę-auditoriją, į kurią galima įeiti tik pro vienerias duris iš kiemo pusės. Po užkandžių ir sueigų visi vaikai išleidžiami tik pro tas duris. Nesilaikant šių naujų

SPORTAS

Plaukimas

51-osios Šiaurės Amerikos plaukimo pirmenybės vyks spalio 16, šeštadienį, 3 v.p.p. Bramptone – (McMurchy Pool, 247 McMurchy Ave.). Dalyvauja estų, latvių ir lietuvių kilmės plaukikai. Lietuvių registraciją tvarko Catherine Jotautas, tel. 905 457-7664, el. paštas Caro_mire@sympatico.ca

Žinios iš Lietuvos

– Nepaisant pėdos sąnario skausmo, Bahamas vykusioje pasaulio galūnių čempionate trečius metus iš eilės antrąją vietą užėmė Žydrūnas Savickas. Pimają vietą laimėjo ukrainietis Viraciuk.

– Atėnų olimpinis čempionas Virgilijus Alekna vieną sėkmingiausių savo sezonų užbaigė varžybomis Jurbarko, kur nusiųdė diską 67 m 56 cm. Antrąją vietą liko estas A. Timmert – 62 m 62 cm. Tarptautinės lengvosios atletikos federacijos (IAAF) paskelbtame geriausių pasaulio lengvaatlečių vyrų įvertinime V. Alekna išliko aštuntoje vietoje.

– Šalia Kauno esančiame golfo klubo "Elnias" laukuose įvykusioje varžybose Lietuvos golfo federacijos sezono užbaigimo taurę laimėjo Lietuvos kūno kultūros akademijos golfo specialybės studentas T. Pranėvičius (81 taškas). Antras po peržaidimo liko taip pat LKKA golfo studentas (81 t.). Trečiąją vietą užėmė LKKA prorektorius V. Gedvilas (83 t.). Varžybose dalyvavo kelios dešimtys Lietuvos golfo mėgėjų.

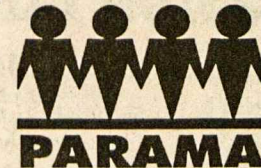
– Prestižinėse Lietuvos jojimo varžybose Lietuvos prezidento taurę ir 3000 litų laimėjo R. Babrauskas. Antrąją vietą ir 2000 Lt. – V. Navickaitė, trečiąją ir 1000 Lt. – S. Jasas.

– Moldovos sostinėje Kišinjov vykusioje tarptautinėse sambo imtynių pirmenybėse panevėžietis Ieva Klimauskienė iškovojo aukso medalį. Tai pirmasis aukso medalis nepriklausomos Lietuvos sambo imtynių istorijoje.

– Tarptautinės sportinių šokių federacijos (IDSF) paskelbtose klasišinių šokių įvertinimo lentelėje Europos vicečempionai Arūnas Bizokas ir Edita Daniūtė iš Kauno "Sūkurių" klubo ir toliau užima antrąją vietą.

– Raimundui Rumšui diskvalifikacija dėl narkotikų vartojimo pasibaigė liepos mėn. Po dvejų metų pertraukos šis žymusis dviratininkas atstovaus Lietuvai vyrų lenktynėse dėl pasaulio čempionato. V.P.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 130 milijonų dolerių

MOKAME

1.00% Taupomoji sąskaita
iki 1.00% kasd. palūk. čekių sąsk.
1.10% už 30-89 d. term. indėlius
1.10% už 90-179 d. term. indėlius
1.20% už 180-269 d. term. indėlius
1.20% už 270-364 d. term. indėlius
1.50% už 1 m. term. indėlius
2.15% už 2 m. term. indėlius
2.60% už 3 m. term. indėlius
2.85% už 4 m. term. indėlius
3.40% už 5 m. term. indėlius
1.35% už 1 m. GIC mėn. palūk.
2.60% už 1 m. GIC invest. pažym.
2.60% už 2 m. GIC invest. pažym.
2.80% už 3 m. GIC invest. pažym.
3.30% už 4 m. GIC invest. pažym.
3.60% už 5 m. GIC invest. pažym.
1.00% RRSP & RRIF (variable)
1.80% RRSP & RRIF 1 m. term. ind.
2.60% RRSP & RRIF 2 m. term. ind.
3.05% RRSP & RRIF 3 m. term. ind.
3.55% RRSP & RRIF 4 m. term. ind.
4.00% RRSP & RRIF 5 m. term. ind.
0.75% už JAV dolerių 1 metų GIC
0.50% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.

Nuosimčiai gali pasikelti savaitės eilgoje

IMAME

už asmenines paskolas
nuo..... 5.00%
už nekilnojamo turto
paskolas (mortgages) su
– nekeičiamu nuosimčiu
(fixed rate)
1 metų..... 4.15%
2 metų..... 4.60%
3 metų..... 5.20%
4 metų..... 5.50%
5 metų..... 5.60%
– su keičiamu
nuosimčiu..... 4.00%

DUODAME

• asmenines paskolas
• mortgičius iki 95%
įkainoto turto
• riboto kredito paskolas
(Line of Credit)
• komercinius mortgičius

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ ĮLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELEŲ
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDER)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHECKS)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETUI

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS

Elektroninė pašta: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVĖČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ

PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

IEŠKOTE DOVANOS?

PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINĖS MONETAS

KASOS VALANDOS:
Pirmad., antr. ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. – 8 v.v.
LN skyriuje – penktad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.; šeštad. nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.
Royal York skyriuje – šeštad. nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149

2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M9X 1C1 Telefonas: 416 207-9239

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1 Resurrection Rd., Toronto, ON, M9A 5G1 tel. 416-889-5531

KLF daugiau kaip 40 metų remia lietuvišką veiklą Kanadoje ir Lietuvoje. Jūsų įnašai ir aukos lieka Fonde kaip nuolatinis šaltinis, sudarantis galimybę remti lietuviškos išlaikymą bei studijuojantį jaunimą Kanadoje ir teikti finansinę paramą Lietuvai.

Prisiminkime Kanados lietuvių fondą testamentuose ir remkime jį savo aukomis.

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
Telefonas veikia nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.v.
Išrašome pakviltavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West

Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

Algis MEDELIS

QUEEN SYRENA TRAVEL
133 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.
M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

KELIONĖS | VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS
I LIETUVĄ – visuomet geriausiomis kainomis!

VISUOMET turiu įvairių pramoginių išvykų – apžiūrėti Toronto miestą, Niagarą, Ontario šiaurę, Otavą, Kvebeką ir t.t. – teiraukitės!

VISUOMET ruošiamos maldininkų kelionės – Roma, Liurdas, Fatima

Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra būtina, skambinkite ALGIUI MEDELIUI asmeniškai.

Tel. Toronto 416 531-4800

Bilietus prašau atsiimti, į tolimesnes vietas siunčiu X-PRESS paštu

MEDELIS CONSULTING #1202-50 Elm Dr.E., Mississauga, ON
ALGIS ir STEFA MEDELIAI Tel. 905-306-9563

Visos paslaugos atskleidžiant gimes iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. JAV DOLERIUS LIETUVIŲ PRISTATOMI Į RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius. Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU

Vyr. skaučių įžodį davusios "Romuvos" skautų stovykloje 2004 m. rugpjūčio 7 d. Iš kairės: Elytė Saplytė, Vaiva Kuraitė, Daina Kuraitė ir Viktorija Valaitytė Nuotr. P. Saplienės

Nuotykiai bėgant iš Lietuvos

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Prieš 60 metų didelė mūsų tautos dalis (1944 metais) traukėsi į Vakarus nuo besartinančios antrosios sovietų okupacijos. Gal geriau tiktų žodis "bėgo", nes laikau 1944 m. pasitraukusius politiniais pabėgėliais.

Buvome išgyvenę pirmąją Sovietų okupaciją, Raining tragediją (gyvenome netoli nuo Telšių) ir antrosios nebenorėjome išgyventi.

1944 m. liepos mėnesį ir mes buvome atvykę prie Vokietijos sienos, bet grįžome. O antrą kartą išbėgome per vėlavai, spalio pradžioje, nors vėlavai su maistu, apranga ir kt. buvo seniai paruošti, bet buvo sunku palikti namus.

Spalio mėnesį traukėsi labai daug vokiečių kariuomenės ir civilių gyventojų. Keliai buvo tiesiog užtvindyti jais. Važiavome, geriau pasakius, slinkome vieškeliu Kretingos link. Vėrėme veislines karves (vokiečių paliepiu). Kad tėvelis kiek palisėtų, nubėgau į priekį jo pavaduoti. Karvės laukais ėjo greičiau, negu važiuojantieji užtvėntame kelyje. Palikau ant vežimo ir apsiuostą, nes buvo graži rudens diena; nieko nepasiečiau, tik treningo kišenėje turėjau prel. J. Maciejausko dovanotą šv. Teresės novenos knygelę, su kuria nesiskirdavau.

Staiga – samyšis. Susiaudymas. Rusų tankai atkirto kelią. Kilo panika ir žmonės, palikę vežimus, bėgo į pakelės miškus. O aš bėgau keliu atgal ieškoti tėvelių ir brolio. Jų neberadau. Sutikti pažįstami pamė mane savo globon ir vis ramino, kad rasime tėvelius, nors man atrodė, kad jau viskas baigta ir pasaulis liko labai tuščias ir liūdnas.

Susišaudymo metu ir mes gulėjome miške, kažkokios šlapioje lomoje, tarp krūmų. Atrodė, kad kulkos žvimbė tiesiog per galvą ir vis pasitikrindavau, ar ji nekrūvina. Kai vakarop viskas nurimo, mūsų mažas būrelis, kuriame buvo ir dvi jaunos šeimos su kūdikiais ant rankų, brido per upę, ieškodami kelio. Mus kažkas apšaudė. Pasiekę kitą krantą, šlapi, uždusę, pavargę ir išsigandę tuščiam kelyje pamatė "Tiger" tanką, paprašė vokiečių tankistų, kad pavežtų, nes tai buvo vienintelė važiavimo priemonė, o mes vos bėpajėjom.

Kareiviai mus užtraukė ant didžiulio tanko. Ten, be mūsų, buvo ir labai neramus paršiukas maiše. Kiek pavažiavęs tankas sustojo, nes negalėjo pervažiuoti per mažą medinį tiltą. Buvo jau pusiaunaktis. Išlipome. Padėkojome ir ėjome toliau. Radę apleistą trobą pakelėje, pernaktvojome joje ant šiaudų.

Rytmetį vėl atsistojo prie kelio ir prašė besitraukiančių vokiečių (civilių jau nesimatė), kad pavežtų. Keli atsiskė. Tik pravažiuojantis didelis vilkikas – "Maurer", traukiantis patranką, sutiko mus paimti. Priekabame kur kas galėjome įsikabinti. Man teko sėdėti apsikabinus patrankos vamzdį, kad nenu-

grįčiau. Jis buvo nužymėtas raudonais ir baltais ruožais, parodančiais kiek rusų ir anglų lėktuvų yra ta patranka nušovusi.

Važiavom pamažu Kretingos link. Teko važiuoti, kaip vokiečiai sakė, ir per užminuotus laukus, sekant priešais važiuojantį minogaudį. Kretinga jau liepsnojo. Kareiviai mums sakė, kad jie pasilieka ginti Kretingos. Padėkoję už pavėžėjimą, ėjome tolyn.

Netolimoje kryželėje pamatėm stovinčius tėvelius ir brolių, beklaušinįjančius žmonių, ar kas nors nematęs manęs. Susitokome tiesiog stebuklingai. Nedelsdami skubėjome tolyn.

Pakelėje mus pamė pavėžėti vienas lietuvių sunkvežimis, bet ir vėl priekyje girdėjosi šūviai. Sunkvežimui pritrūko kuro ir vėl bėgome pėsčiomis.

Pamatėm stovintį vokiečių kareivių sunkvežimį ir pasiprašėme, kad pavėžėtų. Kareiviai įsitraukė mus į vidų ir susodino priekyje. Netrukus priėjo kariuomenės su revoliuon rankoje, rinkę kareivius į frontą. Jis praskleidė sunkvežimio užuolaidą ir pamatė mus tepasakė: "Ach, Zivilisten!" ir nuėjo. Kareiviai, buvę sunkvežimyje, buvo išgelbėti ir liko dėkingi mums.

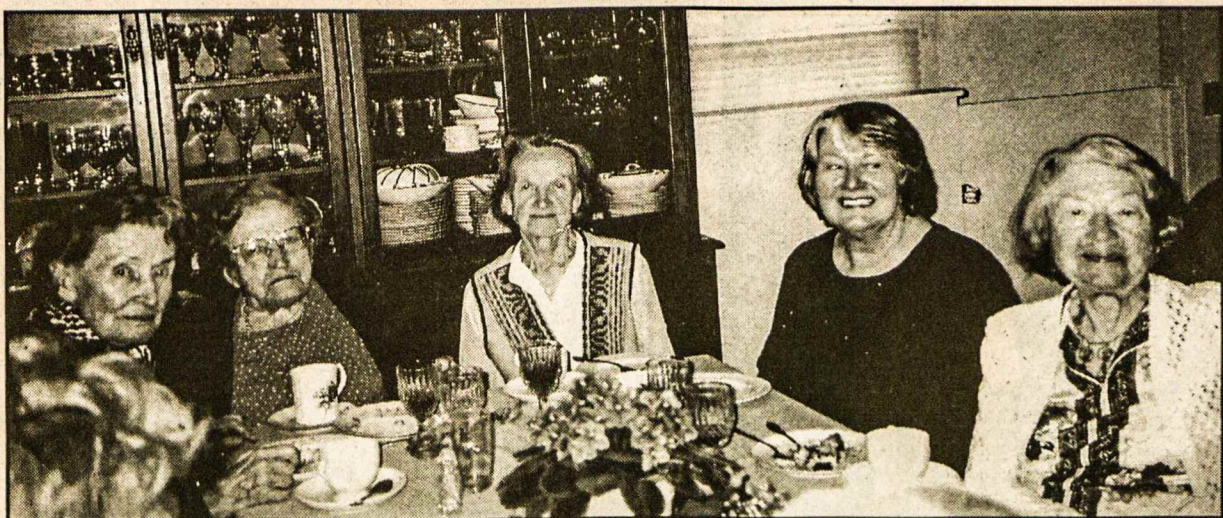
Su jais važiavome toliau. Pervaziavome ne tą tiltą per Nemuną (ar jo šaką), rusai mus apšaudė iš kito kranto. Matėme nukautų karių. Sunkvežimio šoferis greit įlėkė į kažkokį kiemėlį, sulaukęs tvorą, apsisuko ir dideliu greičiu perlėkė šį kartą jau per gerąjį tiltą. Lėkėme Rytprūsijų link. Visą tą laiką ir bavarai kareiviai, ir mes pusgarsiai kalbėjome Rožinį, jie vokiškai, mes lietuviškai.

Vos pervaziavus tiltą ir truputį pavažiavus, dar blykčiojant liepsnosvaidžiams, pritrūkome benzino. Sunkvežimis sustojo, bet greit gavęs kuro iš kitų kareivių, skubėjo toliau.

Ivaziavę į Rytprūsius, patekome į vadinamą "katilą" – buvome apsupime. Per galvą nardė "Stukos". Kareiviai pradėjo statyti plaustą persikėlimui į Neriną, bet jiems buvo pranešta, kad jų dalinis turis važiuoti į Berlyną ir gauti naują paskirtį, o visi apsuptyje esantys civiliai pabėgėliai, kurių buvo labai daug, turėjo pasilipti ir laukti išlaisvinimo. Bet mus iki šiol vežusieji kareiviai bavarai, lyg atsiligindami, gelbėjo mus. Jie sunkvežimyje mus apklojo storumis plastikinėmis marškomis, kartu su tuščiais ir pilnais benzino bakais. Tikrintojams kareiviai sakė, kad sunkvežimyje tik jie vieni, civilių nėra.

Ir taip, Viešpaties valia, per tuos bavarus kareivius buvome išgelbėti. Paskiau jie nuvažiavo sau, o mes, ir vėl pėsčiomis, nuėjome sau, vis žingsnis po žingsnio toliau į Vakarus. Nieko nebeturėjome, tik keletą dokumentų ir šiek tiek pinigų mamos rankinukų.

Tolimesnė mūsų kelionė į Vokietiją irgi buvo pilna įvairių nuotykių, pergyvenimų, kaip ir tūkstančių kitų žmonių, turėjusių dar įdomesnių, sudėtingesnių ir skausmingesnių išgyvenimų ir vieną troškimą – nebegyventi daugiau Sovietų okupacijoje.

Prieš porą metų Santa Monikoje, Kalifornijoje, dukters Lili suruoštame motinai pagerbtį pobūvyje: Vanda Rees – iš kairės antroji, jos dešinėje – a.a. Elena Žilinskienė, jos kairėje – Alė Rūta, Audronė Žemaitaitienė, Gražutė Šlapelytė-Sirutienė

PASAKA IŠ GYVENIMO

Žemaitijos bajorė Kalifornijoje

ALĖ RŪTA

Bajorai – istorinės Lietuvos visuomenės dalis. Tiksliai istoriškai kad ir nesilaikant, iš gyvenimo žinojau, kad buvo nuo unijos su Lenkija laikų didelių dvarų savininkai, jų ponai kalbėjo lenkiškai, mokslinosi jų vaikai užsieniuose, ir daugelis jų nešėsi išdidžiai prieš lietuvius, prieš jų tarnus ir kaimynus, šaipėsi iš "mužikų" ir jų lietuviškos šnekos, nors juos, tuos didelius ponus, maıtino Lietuvos žemelė.

Buvo mažesnių dvarų, ir mažesnių ponų... tai kiek nusi-gyvenę bajorai (plikbajoriai) ar tik šiaip – mažesnius plotus žemių valdę; jų dauguma turėjo gražių jausmų Lietuvai, su lietu-viais dalyvavo sukilimuose prieš rusus – paveręjus. Buvo manoma, kad tai išlikę bajorai dar iš Vytauto Didžiojo laikų, tikriausiai, visada buvę lietuviškos sąmonės.

Yra ir dabar – laisvoje Lietuvoje, po sovietinio prisilgimo, susiorganizavę bajorai ir draugai; gal jie iš anų abiejų bajorų luomų, bet, reikia tikėtis, kad vien patirtiniais gerais tikslais Lietuvai.

Tai tik bendrinė įžanga. O čia noriu pasekti "pasaką" apie vieną tik moterį – bajoraitę, kuri daug metų gyveno mūsų artimoje draugystėje ir kurią, ačiū Dievui, teko gerai pažinti.

Nebus čia jos tikslų biografinių žinių. Pasaka yra pasaka... Ir joje kalbu pažvelgusi daugiau iš charakterio, iš dvasinės būsenos ir iš atliktų žmogiškų gerų darbų pusės.

Gal ji nebuvo hollywoodinė gražuolė, bet patraukli, simpatinga, santūri ir darbšti lietuvaitė. Ji augo Žemaitijoje mažesnių bajorų šeimoje. Kad ir ne didžiausi dvarelio žemių plotai, bet tėveliai gražiai tvarkėsi, o jų didžiausia pradėjęja buvo kaip tik ši dukra, gabi, viską nusimantanti ir ekonomijos, ir žemdirbystės reikaluose, ir... Labdaros, gerų darbų srityje. Ir nereikėjo jai ilgai pas tėvelius būti... Nusi-žiūrėjo į ją žymiai didesnio dvaro bajoraitis, gražus, baiges užsienyje aukštuosius mokslus, grįžęs iš ten dvaro ar dvarų paveldėtojas, – Vladislavas Hriškevičius-Burba, tikras bajoras, su istoriniais dokumentais (tikrai nežinia, unijiniai ar vytauti-

niais). Nelabai ilgai ją stebėjęs, su žavesiu jai pasipiršo: "Ir žinok, Vanda, ne tiek dėl įvairių kitų tavo gerų ypatybių noriu tavę turėti kaip žmoną, kiek dėl tavo geros širdies... Man patiko, kad tu nevengi vargšų".

O ta jaunoji Vanda, važiuodama savo tėvų karietoj į bažnyčią, pati važnyčiodavo, jei tik pakelyje pamatydavo elgetas, pėsčią šlubuojantį ta pat linkme, ji sustabdydavo karietą ir įsiodindavo senelį ar senelę elgetą, prie šventoriaus išleisdavo. Taip ji buvo daug kartų padėjusi pavargėliams, seneliams, luošiams ir ligoniams.

Taigi Vanda ir tapo jau didelio dvaro – Varputėnų – savininkė, mokyta ir turtinga, gražaus Vladislavo žmona. (Apie Varputėnus jau buvo rašyta *Drauge* ir Lietuvoje kultūros žurnaluose).

Jie susilaukė keturių vaikų: visi gabūs, gerai išsilavinę, sąmoningi ir palankūs Lietuvai, nors atsidūrę svetimuose kraštuose.

Bat aš seku "pasaką" apie bajorę Vandą; daugiausia žinau iš jos pačios pasakojimų, iš jos ilgesingų atodūsių...

Kokia graži buvo Lietuva! Kokia graži jaunystė ir jaunos šeimos laimė anoje (1918-tų metų) Nepriklausomoje Lietuvoje.

Varputėnai buvo pavyzdin-gai sutvarkytas dvaro žemės ūkis. Geriausių sūrių, kitų pieno gaminių... O sodai! O alėjos, takai... Gėlių, gėlių aplink... Ir medžių, ir fontanų. Ir šv. Antano vardo koplyčia – bažnytelė, ir mokykla, ir kiti kultūriniai bei religiniai įrengimai... Ir prie viso to, žinoma, prisidėjo ir jaunoji ponija – Vanda. Ji pati sako, kad ji turėjusi idealiausią motiną, kuri ją visko išmokė...

Vanda atsidūsta: "Mano motina buvo labai gera senelė, savo motinai; ir aš stengiausi būti jai gera; gal užtat dabar man Dievas davė tokias geras dukteris, kurios man senatvėje visaip padeda.

O nuo jaunystės Žemaitijoje iki senatvės Kalifornijoje daug kas įvyko... Nelengva, sunku, skaudu... Bet viskas, kai su Dievu širdyje ir gyvenime, ne taip sunku...

Okupaciją išginti iš Varpu-tėnų, iš Lietuvos, kentėjo su ki-

tais emigrantais visus vargus. Maži vaikai, o atsidūręs Ameri-koj, – vaikų mokslas, Vladislovas – tėvas ir šeimos globėjas – sunegalvavo. Jis nebegalėjo imtis darbų – uždarbiui; o iš tikro, iš pat pradžių jis pradėjo "kovoti prieš bedievišką, nežmonišką komunizmą" paskaitomis.

Vladas Hriškevičius buvo iškalbus, išsilavinęs, apsiskaitęs, ir žmonės jo mielai klausydavosi organizacijų ir privačiuose su-ėjimuose. Jis mokėjo gerai ke-lias svetimas kalbas, užtat ir į klausimus kiekvienam atsakydavo jų kalba ir jų supratimu. Dau-gelį jų apšvietė apie komunizmo blogį. Bet už tas kalbas ir pas-kaitytas jis neuždirbdavo šeimai.

Vanda, kaip seniau, buvo tvirčiausia tėvų dvarelio vadovė, taip ir čia, Kalifornijoje, tapo savo šeimos pagrindinė maitintoja (dirbo šv. Jono linoninę pa-prastą darbą), vaikų moksloin-ta, ilgus metus sirginejančio vy-ro prižiūrėtoja.

Mums iš šalies ji nebeatrodė išlepinta bajorė, o stipri, darbšti, taupi, reikli sau ir kitiems, – tikros lietuviškos motinos pasiaukojusios šeimai, maitintojos ir dvasinės stiprybės paveikslas.

Tokia ji iki dabar. Jau vyrą seniai palaidojusi, jau vaikai "ant savų kojų", jai geri, padėda, nors... Ji pagalbos iš vaikų nereikalauja: savarankiška, kar-tais išdidžiai (kaip bajorė) tvar-kosi.

Tiktai jos geri darbai jau-nystėje grįžta dabar jai pačiai... Ir ji dar vis tų gerų darbų pati nevengia. Gailestingumas! Ji prisimena, kad jų dvare – Varputėnuose – vienai tarnaitei atsi-tiko nelaimė: tapo nėščia. Kitur tokias išvaro, – žinokis! O Van-da liepė jos neišvaryti, kol ji dir-ba – tegu dirba, o paskui globo-jo motiną ir kūdikį. Buvo dau-giau tokių pavyzdžių. Ir ji įsiti-kinusi, kad Dievas teisingas: už visa padaryta gera – grįžta iš ki-tur geris, pagalba, gailestingum-as ir tau.

Kaip Vanda mylėjo gerbė savo motiną (nors ji liko prie komunistų vargti), taip dabar senatvėje jos dukte nepaprastai prižiūri, globoja, myli ją. Ir Vanda, jau labai ligota, sako: "Nebijau gyventi, nebijau ir mirti... Dievo valia..."

Santa monikietė – Vanda Hriškevičienė-Rees; jos dukra – Lili (Elena).

Tėviškes žiburiai • 2004.X.13 • Nr. 41 (2848) • psl. 7

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

♦ 25 metai namų remonto patyrimas ♦ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX

West Realty Inc.

1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel.
416 769-1616, namų - 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

Bloor West Village

DENTAL CARE

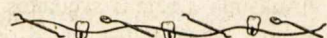
Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas

2373 Bloor St. West

Tel. (416) 763-5677

DANTŲ GYDYTOJA

Dr. Gintarė Sungailienė

115 Lakeshore Rd. E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5
(į vakarus nuo Hurontario)

Tel. 905 271-7171

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.
PACE LAW FIRM

Mūsų naujas adresas nuo rugpjūčio 30 d.

295 The West Mall, 6th Floor

Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060

Fax 416 236-1809

Ketinate keliauti - TEIRAUKITĖS

ASTRA SKUPAITĖ-TATARSKY

Jums suteiks informaciją ir pasiūlys
geriausių maršrutų geriausiomis kainomis

Skrydžiai į Lietuvą geriausiomis
kainomis. Vyresnio amžiaus
keleiviams 10% nuolaida.

Jūsų paslaugoms - mūsų agentūros atstovai:
HELSINKIJE, FRANKFURTE, VILNIUJE

"BEST WAY TO TRAVEL"

Royal York Plaza, 1500 Royal York Rd., Etobicoke, ON M9P 3B6

Darbo valandos nuo pirmadienio iki penktadienio, 9.30 v.r. - 6 v.v.

Tel: 416 249-7710 416 209-7737 (mobilus)

1-800-715-5767 Fax: 416 249-7749

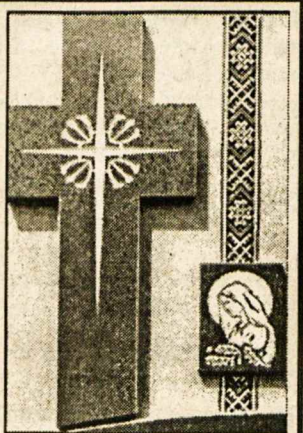
SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

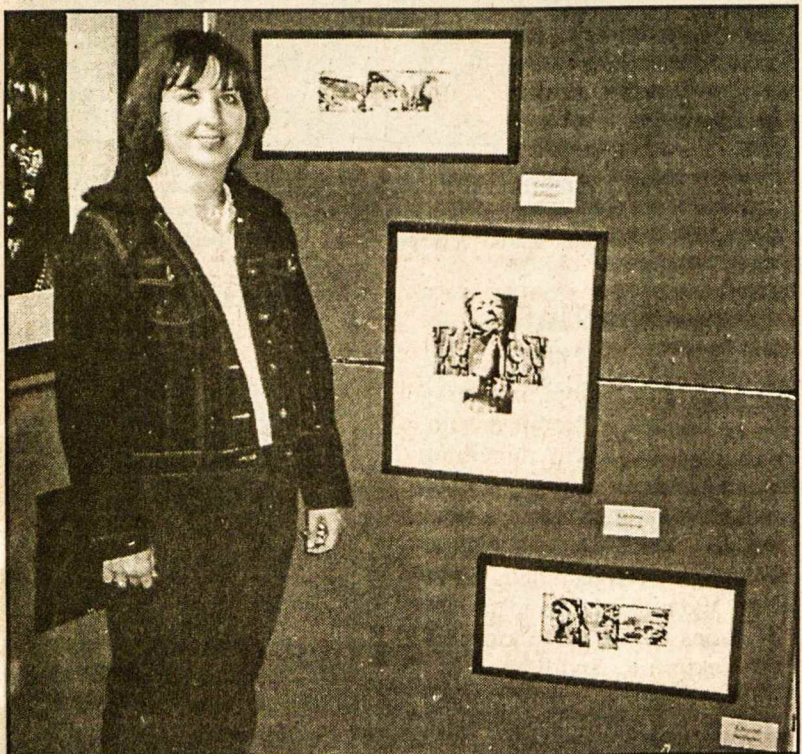
Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

TŽ BENDRADARBŲ IR SKELBĖJŲ DĖMESIUI!

Siunčiantys pranešimus ir žinias fakso yra prašomi įsidėmėti, kad, TŽ fakso numeris yra 905 290-9802.

2002 metų pavasarį Kanados lietuvių muziejuje-archyve Anapilyje vykusią *Jaunų lietuvių menininkų parodą* aplankė Lenkų moterų federacijos narės. Apžiūrėjusios parodą, per direktorę dr. Rasą Mažeikaitę perdavė kvietimą jauniems menininkams dalyvauti lenkų rengiamose šiuo metų parodoje "Gold Fish" pavadinta "My Roots - My Inspiration". Paroda vyko Toronto rotušėje nuo rugsėjo 25 iki 30 d. Kristina Baliūnaitė foto mene laimėjo 3-čią vietą

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI THE LIGHTS OF HOMELAND

savaitraštis, didelio formato, 8 puslapių,
reguliari metinė prenumerata – \$50.00,
rėmėjo – \$60.00, garbės – \$70.00

Naujam prenumeratoriui pirmiems metams – \$35.00

(JAV-se amerikietiškais doleriais)

Vardas, pavardė.....

Adresas.....

.....

.....

.....

Siunčiu prenumeratą.....dol., auką.....dol.

Laikraščio adresas:

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON

L5C 1T3, Canada

Tinklalapio adresas: www.tzib.com

El. paštas: tevzib@pathcom.com

Tel.: 905 275-4672 Faksas: 905 290-9802

Norintiems susipažinti TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
siunčiami nemokamai šešias savaites

Kanados lietuvių jaunimo sąjungos suvažiavimas įvyko rugsėjo 26 d. "Kretingos" stovyklavietėje. Susirinko 22 nariai, diskutavo įvairias temas – XII PLJ kongresą, kuris įvyks Kanadoje 2006 m. vasarą. Buvo išrinkta valdyba, o suvažiavimas užbaigtas lauzu ir pasirodymais. Visi dalyviai dėkoja Tėvams pranciškonams, KLB, KLF, "Kretingos" stovyklos vadovybei, "Talkai", Prisikėlimo kredito kooperatyvui, "Paramai" ir "Litui". Šių metų KLIJS valdybą sudaro: Saulius Simonavičius – pirmininkas, Vytautas Ruslys – vicepirmininkas, Tomas Jonaitis – išdinininkas, Jonas Didžbalis – sekretorius, Antanas Pacevičius – korespondentas, Julija Puodžiukaitė – socialinių reikalų vedėja, Sofija Bulotaitė – ryšinininkė organizacijoms nepriklausančiam jaunimui, Lina Jaglowitz ir Julija Šimonelytė – narės

TORONTONT

Anapilio žinios

– Toronte mirė a.a. Ona Vasienė, 81 m. amžiaus. Pašarvota Turner & Porter laidotuvų namuose prie Bloor ir Windermere sankryžos. Maldos prie karsto spalio 14, ketvirtadienį, 8 v.v. Laidotuvių Mišios – spalio 15, penktadienį, 11 v.v. Lietuvos kankinių šventovėje.

– Spalio 3, sekmadienį, labai gražiai buvo atšvęsta Lietuvos kankinių šventė – mūsų parapijos atleidai.

– Spalio 9, šeštadienį, iš Lietuvos kankinių šventovės palaidota Montrealy mirusi a.a. Stasė Stankevičienė, 85 m. amžiaus.

– Anapilyje esančiame Kanados lietuvių muziejuje dabar rodomos seniausios Šv. Jono Krikštytojo parapijos nuotraukos, atspindinčios 1920-1940 metų veiklą.

– Sutvirtinimo sakramentui pasirošiusi pamokos bus pradėtos šį rudenį. Registruotis sekmadieniais po Mišių zakristijoje arba skambinti klebonijon tel. 905 277-4320.

– JAV-se mirė a.a. dr. Julius Puodžiukas, žentas mūsų Delhi parapijiečių A. T. Žebertavičių.

– Ateinantį savaitgalį Delhi Šv. Kazimiero šventovėje bus renkama antroji rinkliava vyskupijos labdarai – Thanksgiving Appeal.

– Delhi Šv. Kazimiero šventovės salės kilimų išvalymą bei salės ir šventovės prieangių bei durų išdažymą finansavo A. T. Žebertavičiai.

– Iš Punsko atvykusios jaunių grupės „Šešupė“ koncertas Wasaga Beach mieste įvyks spalio 19, antradienį, 2 v.p.p. Gerojo Ganytojo misijos patalpose.

– Rudeninė kapinių lankymo diena Anapilyje bus spalio 31, sekmadienį. Pamaldos bus 3 v.p.p. Lietuvos kankinių šventovėje. Autoaiškšte bei kapinėse tvarką prižiūrės Toronto VI. Pūtvio kuopos šauliai. Mokyklinis autobusas į pamaldas po maldininkus nuo Islington vežminių traukinių stoties 2.30 v.p.p., o nuo Anapilio atgal išvažiuos 5.30 v.p.p. Anapilio autobusėlis tą sekmadienio rytą važiuos įprasta sekmadienio tvarka.

– Kapinių lankymo dienos pietūs spalio 31, sekmadienį, bus ruošiami Anapilio moterų būrelio Anapilio salėje. Pietauti bus galima visą dieną ir atsisveikinti vynu bei lietuvišku alumi.

– Mišios spalio 17, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Mariją Kronienę ir Jurgį Bendoraitį; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 2 v.p.p. už a.a. Joną ir Uršulę Paliulius; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje spalio 16, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Juozą ir Teresę Astrauskus.

Išganytojo parapijos žinios

– Ši sekmadienį pamaldos 9.30 v.r. Pamaldų metu vyks tikybės pamokos vaikams. Po pamaldų, 12 v.p.p. Lietuvių Namų patalpose parapijos Padėkos šventės puota rengiama Moterų draugijos. Bilietus platina A. Langienė 416 233-0511.

– Sekmadienio mokyklos pamokos vyks pamaldų metu lapkričio 7 ir 21 d., gruodžio 5 d.

– Š. m. Jaunimo pamaldos ir Kalėdų eglutė įvyks gruodžio 19 d., 2 v.p.p.

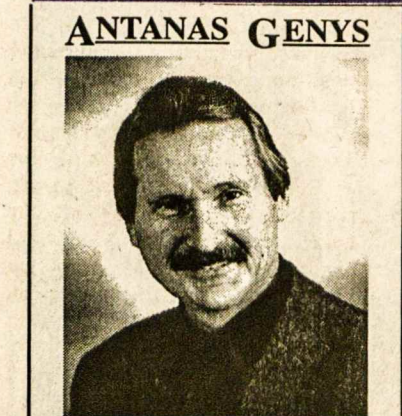
– Šv. Jono lietuvių kapinėms \$200 aukėjo O. Juodikienė.

– A. a. Otto Berento vienerių metų mirties prisiminimui Irena Turutienė ir Vincas Paulionis Tėviškės žiburiams aukėjo \$50.

– PARDUODU vestuvinę suknelę. Skambinti vakarais tel. 416 533-7947.

JOTVA CONSTRUCTION
Atlieka staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Skambinti Algijui tel. 905 272-8323 arba 416 882-8531.

Sutton Group
ANTANAS GENYS

„Jūsų nekilnojamo turto aptarnavimas nuo 1981“

PIRKIMAS IR PARDAVIMAS PATIKIMOSE RANKOSE!
Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite
(416) 236-6000
Sutton Group-Assurance Realty Inc.

Prisikėlimo parapijos žinios

– Praeitą sekmadienį pamokslus sakė diak. Jonas Šileika, OFM, giedoją parapijos choras. Ateinantį sekmadienį giedos „Retkartinis“ parapijos choras.

– Metinei parapijos vakarienei, kuri vyks spalio 23 d., 5 v.p.p., bilietų dar yra. Jie platinami sekmadieniais po Mišių parapijos salėje. Meninė programos dalį atliks Čikagos vyrų dainos vienetas, vad. Dariaus Polikaitio.

– Ši penktadienį ir šeštadienį, spalio 15-16 d.d., parapijos salėje vyks vartotų daiktų ir drabužių išpardavimas, kurį organizuoja parapijos tarybos labdaros sekcija. Daiktus atvežti į salę dieną ar dvi prieš išpardavimą. Organizatoriai kviečia visus darbu, daiktams ir pyragais prisidėti prie šio projekto, kurio pajamos skiriamos labdarai.

– Ryšium su išpardavimu, šią savaitę jokių sporto treniruočių parapijos salėje nebus.

– Ateinantį sekmadienį, po 12.15 v. Mišių parapijos salėje vyks KLMK dr-jos šios parapijos skyriaus susirinkimas. Susirinkime „Aukštinio amžiaus sveikatos problemos“ tema kalbės dr. R. Zabeļiauskas. Skyriaus pirmininkė Irena Vibrienė, tel. 416-762-8414.

– Pasauliečių pranciškonų Mišios ir susirinkimas vyks šį ketvirtadienį, spalio 14, 10 v.r. „Vilnius Manor“ patalpose.

– Spalio 6 d. palaidota a.a. Stasė Liuiimienė, 82 m. Paliko vyrą Vytautą, dukrą Vytautą Kušneraitienę su šeima, brolių Petrą Stauską su šeima ir mirusios dukters Ritos Augaitienės sūnų Aleksandrą. San Antonio mieste, Texas valstijoje mirė ir ten palaidotas dr. Julius Puodžiukas, 59 m. Toronte paliko mamą Elzbietą Puodžiukienę, brolių dr. Edwardą Puodžiuką ir seserį Dalią Valaitienę ir Sally Penock su šeima.

– Registruojami vaikai Pirmos Komunijos ir Sutvirtinimo sakramentui pasirošiusi pamokos, kurios prasidės lapkričio mėnesį. Pirmajai Komunijai vaikučiai registruojami nuo 7 metų, o Sutvirtinimui nuo 12 metų amžiaus. Registruoti parapijos raštinėje 416-533-0621.

– Mišios sekmadienį, spalio 17: 8 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; 9 v.r. už a.a. Leontiną Andrijauskienę – 2 metinės, 10.45 v.r. už a.a. Alfutę Tutlienę, už a.a. Liontiną ir Kazimierą Baranaukus, už a.a. Oną Beresnevičienę; 12.15 v.p.p. už a.a. Danutę Bražienę ir jos šeimos mirusius.

Muziejaus-archyvo žinios

– Kviečiame apsilankyti ir pamatyti dabar rodomas Šv. Jono Lietuvos kankinių parapijos seniausias nuotraukas, vaizduojančias parapijos veiklą 1920-1950 m. Ruošiamo jauno (24 m.) Vytauto Didžio universiteto absolvento Tomo Pabedinsko meniškių nuotraukų parodą. Jos atidarymas – Kapinių lankymo dieną, spalio 31. Žaismingi Lietuvos pajūrio, laukų ir miestų vaizdai, tradicinio ir postmodernistinio fotografavimo derinys sudomins visų amžių lankytojus.

– A. a. Laimos Bulvičiūtės-Kurpienės atminimui, mama Marija Bulvičienė Tėviškės žiburiams aukėjo \$25.

– A. a. Stasės Liuiimienės atminimui pagerbti Jūratė ir Mark Ignatavičiai Tėviškės žiburiams aukėjo \$25.

– A. a. Justui Augiui mirus, užjausdama seserį E. Vaitkūnienę Tėviškės žiburiams aukėjo \$100.

– A. a. Ados Pėteraitienės atminimui pagerbti Mažosios Lietuvos fondui Birutė Nagienė aukėjo \$30. I.A.

– Išvijos lietuvių klierikų studijų fondui L. Valevičienė (savo vyro a.a. Juozo Valevičiaus VII mirties metinių proga) aukėjo \$100.

– A. a. Stasės Liuiimienės atminimui pagerbti Tėviškės žiburiams aukėjo: \$100 – L. Dau-nienė; \$50 – G. A. Tarvydai, D. G. Sakai, G. Kuzmienė; \$40 – A. Jurksaitienė; \$30 – I. J. Meiklejohn, dr. R. ir A. Karkos, I. J. Ross; \$25 – T. V. Sičiūnai; \$20 – E. Ališauskienė, D. Bar-kauskienė, M. Povilaitienė, D. L. Garbaliuska, R. A. Kalendros, L. V. Sendžikai, J. Mažonienė, L. Rusinaitė, A. Mikšienė, D. Vaidilienė, G. R. Paulioniai, A. Žemaitis, J. Gustainis, V. K. Gapučiai, L. Senkevičienė, E. J. Čuplinskai; \$10 – T. ir S. Dirienzo. Aukos surinko B. Kazlauskaitė, D. Keršienė ir M. Povilaitienė.

– Paremkite Tėviškės žiburius au-ka, rėmėjo ar garbės prane-mata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – TŽ leidėjai

Kryžių kalne prie Šiaulių pastatytas specialus kryžius a.a. Vidai Mockuvienei atminti. Prie kryžiaus – velionės vyras Feliksas Mockus iš Kanados su sesutėmis Vince ir Brone

Seminaras Perkant savo pirmą namą – ką reikia žinoti?

yra taikomas jauniems žmonėms ar naujiems Kanados gyventojams. Seminarą rengia Prisikėlimo kredito kooperatyvas š.m. spalio 27, trečiadienį, 6.30 v.v. Vietos yra ribotos. Prašome registruotis kredito kooperatyve arba skambinant 416 532-3400, an

Toronte gyvenantys žurnalų Katalikų pasaulis pranešė, kad dėl finansinių sunkumų žurnalą leidyba nuo sausio 1 d. sustabdoma. Puošnų žurnalą leido Uždara akcinė bendrovė Katalikų pasaulio leidiniai. Žurnalą leidybai baigiantis, bendrovė siūlo ypatingai geromis kainomis įsigyti knygų, kurių jos knygyne yra daugiau kaip 60 pavadinimų. Vilnių lankantys kviečiami užteiti ir knygų pasirinkti. Adresas: Pranciškonų g. 3 (kiemelyje, šalia kavinės „Šauni vietelė“). Knygyno darbo laikas šio kviadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Knygų taipgi galima užsisakyti E-paštu: komercija@kaptasaulis.lt, persiuntimo išlaidas apsimokant patiemis. Inf.

Toronto lietuvių pensininkų klubo metiniai pietūs spalio 5 d. praėjo šauniai – dalyvavo 140 narių ir svečių. Pirm. A. Alsbargas visus pasveikino ir pristatė buvusius pirmininkus: L. Balsienę, A. Sukauską, V. Stanaitį ir H. Stepaitį. Toliau vyko muz. programa, kurią atliko klubo choras „Daina“, vad. muz. L. Turūtaitės. Publika įeinančius choristus lydėjo plojimais.

Prieš valgių maldą sukalbėjo diak. dr. K. Ambrozaitis. Papie-tavus V. Birštono ir jo padėjėjų pagamintų skanių valgių, buvo turtinga loterija. Viskas buvo stropiai suorganizuota renginių vadovės L. Mačionienės rūpesčiu.

Br.P.
TŽ pasiekė Valerijaus Paulionio laiškas, iš Kelmės J. Graičiūno gimnazijos, rašytas torontiečiui filatelistui A. Laurinaičiui. Laiške dėkojama Toronto lietuvių filatelistų ir numizmatų dr-jai už visokeriopą paramą gimnazijos jaunesniems filatelistams, ypač už finansinę – 160 dol. išdalinti moksleiviams, ruošusiems savo filatelijos rinkinių parodą. Per mokslo metų pradžios šventę pinigų įteikė gimnazijos direktorius Rimas Bielskis.

TŽ pasiekė Valerijaus Paulionio laiškas, iš Kelmės J. Graičiūno gimnazijos, rašytas torontiečiui filatelistui A. Laurinaičiui. Laiške dėkojama Toronto lietuvių filatelistų ir numizmatų dr-jai už visokeriopą paramą gimnazijos jaunesniems filatelistams, ypač už finansinę – 160 dol. išdalinti moksleiviams, ruošusiems savo filatelijos rinkinių parodą. Per mokslo metų pradžios šventę pinigų įteikė gimnazijos direktorius Rimas Bielskis.

Lietuvių Namų žinios
– Spalio 10 d. Lietuvių Namų svetainėje pietavo 150 svečių.

– Lietuvių Namų ir Labdaros valdybos posėdis – spalio 13, trečiadienį, 7 v.v. Lietuvių Namų seklyčioje.

– Svetainė „Lokys“ šio kviadieniais dirba nuo 12 v.p.p., savaitgalio dienomis nuo 11 v.r.

– „Lokyje“ galima gauti duonos ir kitų lietuviškų maisto gaminių. Teirautis tel. 416 534-8214.

– Kviečiame visus pietauti Lietuvių Namuose. Jauki aplinka, gera progą susitikti su pažįstamais, susipažinti su tautiečiais, atvykstančiais iš kitų vietovių. Veikia baras.

Slaugos namų žinios
– Slaugos namams a.a. M. Gediminaitis ir S. Liuiimienės atminimui \$100 aukėjo L. Balsienė. A. a. V. Ruslio atminimui \$50 aukėjo J. P. Sokol. A. a. M. MacDonald atminimui \$500 aukėjo dr. R. MacDonald ir D. MacDonald.

– Slaugos namų komitetas dėkoja visiems už aukas, kurios priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siūsti tiesiog adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON, M6P 1A6.

Visus lietuviškos dainos mėgėjus kviečiame į Punsko jaunimo grupės „ŠEŠUPĖ“ koncertus, kurie įvyks:

SPALIO 16, šeštadienį, 3 v.p.p. – Londone
SPALIO 19, antradienį, 2 v.p.p. – Wasagoje
SPALIO 22, penktadienį, 2 v.p.p. – Hamiltone
SPALIO 24, sekmadienį, 3 v.p.p. – Toronto Lietuvių Namuose

Programoje:
LIETUVIŲ LIAUDIES BEI JŲ PAČIŲ SUKURTOS DAINOS
Bilietų kaina Toronte – \$15 asmeniui, vaikams iki 12 m. nemokamai.
Suvalkų krašto lietuvių išeivijos sambūris

SUVALKŲ KRAŠTO LIETUVIŲ IŠEIVIJOS SAMBŪRIS

maloniai kviečia visus, norinčius pasilinksinti, pašokti ir išbandyti laimę loterijoje į

RUDENS ŠOKIUS,

kurie įvyks š.m. spalio 23, šeštadienį, 6 v.v., Toronto Lietuvių Namuose

• Programa atliks iš Punsko atvykusi grupė „Šešupė“
• Šilta vakarienė su vynu ruošia J. Girklienės
• Šokiams gros Vaclovas Povilonis

Bilietus galima įsigyti sekmadieniais Anapilyje ir Lietuvių Namuose arba skambinti
Natalijai telefonu 905-502-1706 iki spalio 18 d. Bilieto kaina \$30.

LAUKIAME VISŲ! RENGĖJAI

AKADEMINIO SKAUTŲ SAJŪDŽIO TORONTO SKYRIUS KVIEČIA

visus **FILISTERIUS, A.S.D. ir KORP! VYTIS narius dalyvauti**

A.S.S. METINĖJE ŠVENTĖJE

spalio 24, sekmadienį, 2 v.p.p.
Muziejaus parodų salėje, Anapilyje

MINIME 80 METŲ A.S.S. ĮSTEIGIMO SUKAKT!
Ta proga įvyks iškilminga sueiga, bus pakėlimai.

KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMO SAJUNGA

kviečia visus!
"HALLOWEEN" ŠOKIUS

Kada? spalio 30, šeštadienį, 8 v.v.
Kur? Toronto Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St. W.
Kaina? \$10

TOMO PABEDINSKO FOTOMENO DARBŲ PARODA

„Laiškai iš Lietuvos“

– Lietuvos pajūrio bei miestų vaizdai –

KANADOS LIETUVIŲ MUZIEJUJE ANAPILYJE

š.m. spalio 31, sekmadienį
KAPINIŲ LANKYMO DIENĄ

TORONTO AUTOMATION SYSTEMS atlieka visus elektros darbus. Specializuojasi: vėdinime, šildyme, šaldyme, elektros instaliacijoje, signalizacijose. Skambinti Arūnui mob. 416 890-4219.

„BALTIC TREE SERVICE“ – Genėju ir apsaugau nuo ligų bei kenkėjų visų rošių medžius, krūmus pigiai ir tvarkingai. Pagražinsiu jūsų kiemo vaizdą! Danius Lelis, 647 519-2299 (nešiojamas).

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 (ext. 26) dienos metu.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapijos kleb. kun. R. Birbilas dviračio nelaimėje susilaužė dešinę koją. Nors ir su ramentais, bet sekmadienį, kaip ir visada, atnašavo šv. Mišias. Šeštadienio rytmetines ir vakarines Mišias atnašavo Šv. Kazimiero parapijos kleb. kun. A. Volskis.

KLMK dr-jos Montrealio skyriaus susirinkimas įvyks spalio 31 d., po 11 val. Mišių Aušros Vartų parapijos klebonijoje. Bus svarstomi draugijos ateities veiklos planai. G. Kudžmienė, šią vasarą apsilankiusi „Vaiko tėviškės namų“ sodą, pasidalins išpušiais apie šių namų gyvenimą. Narės prašomos dalyvauti. Kviečiami rėmėjai ir svečiai.

Kanados lietuvių jaunimo s-gos Montrealio skyrius ir KLB Montrealio apylinkės valdyba rengia rašytojo Antano Šileikos naujausios knygos *Woman in Bronze* sutikutes ir džiaz vakarą Aušros Vartų parapijos salėje lapkričio 13, šeštadienį.

A. a. Claudette Poirier-Račinskienė, 68 m. amžiaus, mirė

spalio 5 d. Po pamaldų spalio 9 d. laidotuvų namų koplyčioje palaidai sudeginti. Liūdi vyras Antanas, dukteris ir sūnus su šeimomis, trys vaikaičiai ir daug giminių bei artimųjų.

D. S.

Šv. Kazimiero parapijos žinios
– Sekmadienį, spalio 10 po Mišių parapijiečiai atšventė klebon. kun. Aloyzo Volskio gimtadienį, kuris yra spalio 12 d. Jam įteiktą su žvakėmis, sugiedojo *Ilgiausių metų*.

– Metiniai parapijos grybų pietūs įvyks sekmadienį, spalio 24 po Mišių. Parapijiečiai prašomi atnešti pyragų ar laimikių loterijai. Bilietai \$18 suaugusiems; \$8 moksleiviams nuo 10 iki 18 metų; vaikučiams nemokamai. Montrealio lietuvių kviečiami atsilankyti. Giedos dainų vienetas „Melodija“ per Mišias.

– Šv. Mergelės Marijos Rožinis kalbamas prieš Mišias 10.30 val. sekmadieniais spalio mėnesį.

– Šv. Onos dr-jos susirinkimas bus sekmadienį, lapkričio 14 po Mišių ir užkandžių. Narės prašomos atsilankyti. V.L.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7
TEL: (514) 722-3545 FAX: (514) 722-3546

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

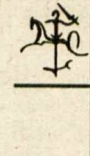
Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

MOKAME

2.60%

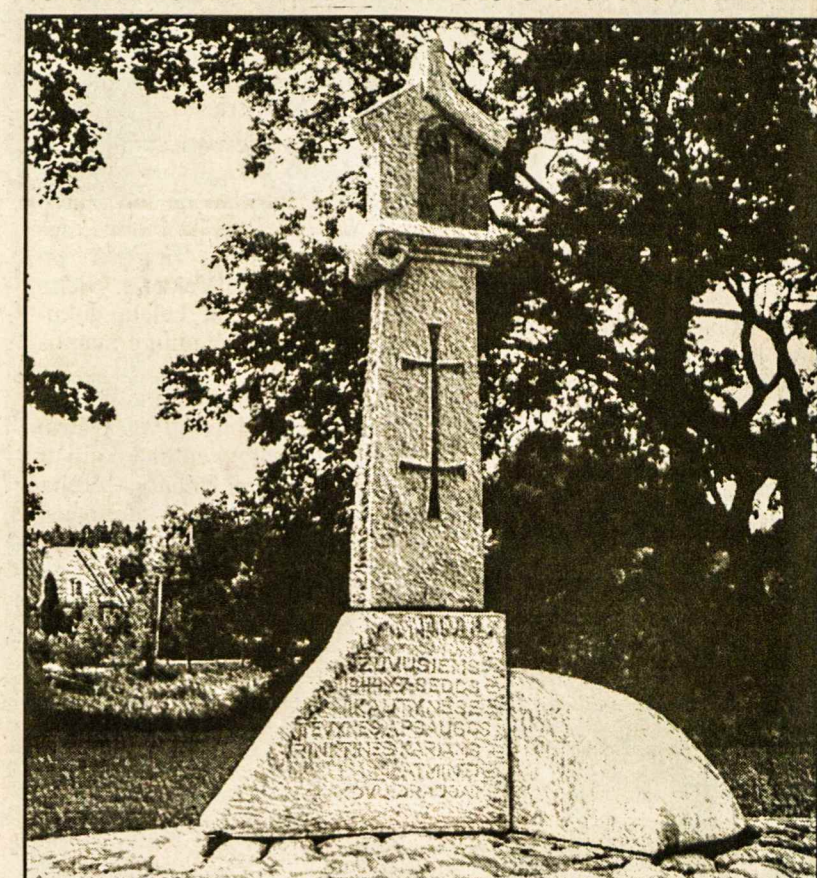
už 1 metų indėlius

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Road, Toronto
Tel. 416/532-3400

2185 Stavebank Road, Mississauga
Tel. 905/566-0006

Paminklas 1944 metais Sedos kautynėse žuvusiems Tėvynės apsaugos rinktinės kariams. Š.m. spalio 7 d. čia įvyko iškilmė minint tų kautynių 60 metų sukaktį

Įvairios žinios

Sedos kautynių 60 metų minėjimas įvyko Sedoje š.m. spalio 7 d. Pradėta Mišiomis miesto šventovėje, po kurių minėjimo dalyviai rinkosi prie žuvusių kareivių kapo. Vakare 6 val, Vytauto Mačernio vidurinėje mokykloje buvo paminėta jauno poeto Vytauto Mačernio tragiškos žūties 60-metis. Jo kūrinis skaitė aktorė R. Staliūtė, programoje dalyvavo pianistas A. Vasilauskas. Po minėjimo koncertavo Lietuvos kariuomenės garbės sargybos orkestras, vad. dim. mjr. J. Jonušo. Į šį minėjimą buvo kviešti ir iėvijoje gyvenantys kariai veteranai. Inf.

• Kai mirštame, turime savo delne tik tai, ką atidavėme kitiems. (Peter Maurin)

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE

ETOBICOKE

ir

MISSISSAUGOJE